

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoľ. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torka opoldne. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Današnja številka obsega 8 strani.

Na Balkanu.

Sestanek odposlancev vseh balkanskih držav v Nišu je bil sklican pod pretvezo, da se dogovori in sklene za armade začasno premirje, potem pa takoj začne v Bukareštu pogajanje o miru. Pri tem pogajanju bo najtežja točka določitev prihodnjih mej. Toda Grška sploh ni hotela nobenega odposlanca odposlati v Niš, vrhu tega je naznanila srbskim odposlancem, da na noben način ne privoli v začasno premirje, ampak bo svoje vojaštvo odpoklicala še-le, ko bo mir za stalno sklenjen. Tudi srbsko odposlanstvo se je, kakor se razglašala, pod vplivom bojaželjnih generalov priklopilo grškemu stališču in tako je bil sestanek v Nišu brez uspeha. Gotovo je bilo vse to med Grki in Srbi že v naprej dogovorjeno. Namen je, vojsko zavleči, da se Bolgarijo še bolj oslabi in poniža. Bolgarski odposlanci so prišli sicer na srbsko-grško povabilo v Niš, toda opravili niso nič, ker Grki in Srbi niso hoteli. Bojni stranki v Grški in Srbiji delata venomer na to, da se pogajanja tako dolgo zavlačujejo, dokler se grški in srbski armadi ne posreči priti v Sofijo. Ker se v Nišu ni moglo doseči vojno premirje, se je sklenilo, da se takoj skliče nov sestanek v Bukarešt, na katerem se bo sklepalo o vseh mirovnihih vprašanjih. Bolgari so prosili, da bi se sklenilo v Nišu vsaj 3dnevno premirje. Rumuni so bili zadovoljni s tem, toda bratje Srbi in Grki jim tudi tega niso dovolili.

Srbi in Grki imajo očitno namen, Bolgarijo razbiti in si jo razdeliti, ali vsaj kolikor mogoče oslabiliti.

Rumunija, ž njo Avstro-Ogrska ter Rusija pa so si edine v tem, da bi za razmere na Balkanu ne bilo dobro, ako bi se Bolgarija razbila. Zato postopajo precej skupno ter podpirajo slabotno Bolgarijo.

Turčijo nameravajo ugnati velesile, in če to ne bi šlo, Rusija sama. Poslala bi svoje čete v maloazijsko turško pokrajino Armenijo ter jo zasedla za toliko časa, dokler bi se Turčija nasproti Bolgariji ne spametovala.

Na bojiščih.

Bolgari se na bojiščih okrog Krive Palanke, Kustendila in Caribroda čvrsto ustavljajo srbski premoči. Dne 23. julija so združene srbsko-črnogorske čete napadle pri Vlasini ob bolgarsko-makedonski meji z veliko silo bolgarske čete. Napad je bil srečno odbit. — Bolgari so imeli izborne postojanke in so prizadjali Srbom in Črnogorcem velike izgube. V obsegu 8000 korakov je po bitki ležalo 1700 mrtvih, med njimi 8 častnikov. — Na severnem bojišču pri Zaječarju pa so Srbi prodrli že na bolgarska tla ter so razveljeli bolgarsko mesto Belogradčik in več drugih mest in trgov v tamošnjem okrožju. Srbi so se po zavzetju Belogradčika navalili na bolgarsko trdnjavo Vidin ob Donavi (v severo-zahodnem kotu Bolgarije). Dne 24. julija so začele srbske čete oblegati trdnjavo. Srbski poveljnik je pozval poveljnika trdnjave, naj se uda, sicer bodo začeli Srbi Vidin obstreljevati. Obleganje trdnjave je zelo otežkočeno, ker je ozemlje okrog Vidina zelo močvirno. Srbskim četam je onemogočeno, se zavarovati z okopi, ker se vsaka jama takoj napolni z vodo. Nekateri vesti poročajo, da je zajeta tudi cela severna (Kutičeva) armada in da je vjet celo general Kutinčev sam. Skoro gotovo pa ta vest ni resnična, ker so listi poročali, da so se Kutinčeve čete že umaknile na jug proti Sofiji. Na južnem bojišču se Bolgari še vedno umikajo pred grško premočjo. Dne 24. julija so grške čete napadle mesto Kresna. Bolgari so se le malo upirali ter so se umaknili iz mesta. Podrli so za seboj vse mostove. Grško prodiranje je od Kresne naprej zelo otežkočeno, ker so Bolgari zasedli in utrdili vse važnejše prelaze severo-makedonske gorovja. Dne 25. julija so zasedli Grki brez boja mesto Dedeagač ob Egejskem morju. — Rumunska armada se od 22. julija naprej ne pomiče več dalje v Bolgarijo. Rumunska vlada je namreč naročila armadnemu poveljniku, naj ostanejo rumunske čete v zasedenih postojankah in naj ne prodirajo dalje proti Sofiji.

Turki prodrli že v Bolgarijo.

Turške čete, ki so dozdej mirovale pri Čataldži, so zavzele Odrin. S slovite Selimove mošeje, na katero so Bolgari namestili križ, znamenje krščanstva, so Turki križ zopet sneli in ga nadomestili s polumes-

cem. Ko se je z mošeje zopet zaslišal klic: „Alah il Alah“, so turški vojaki veselja jokali in vriskali. Zmage pijana turška armada se vali preko Odrina in Lozengrada, moreč in požigajoč, proti stari bolgarski zemlji. Turške čete so prodrle že do Jambolija, Kara Bunarja in Ajlija v Stari Bolgariji in hočejo prodirati še baje dalje proti Plovdivu. Pravi vodja te mladoturške armade je znani mladoturek Enver-beg, kateri se je baje pri bradi Mohamedovi zaklel, da hoče zopet vrniti Turčiji odvzete pokrajine in priboriti turškemu meču zopet staro veljavo. Bolgari so v teh pokrajinah preslabi, da bi se ustavljali divjim Turčinom. Grozovitosti, katere uganjajo Turki na svojem pohodu, presegaajo vse meje. Krvavo je nebo v stari Bolgariji in Traciji od gorečih bolgarskih vasi! Turek, ki se hoče maščevati nad udarci, katere je dobil lansko leto od bolgarske armade, pleni, požiga, mori vse, kar mu pride pod roko. Ubogi bolgarski kristjani beže v divjem obupu v osrednjo Bolgarijo. Vsak Bolgar, ki se ne umakne Turkom, je posekan kot živina. Divji Turčin trpinči, davi in mori starčke, žene in otroke. Čuditi se jel da evropske države pripustijo, da sme neverni Turčin tako nečloveško ravnati z ubogimi bolgarskimi kristjani!

Novejša poročila sicer pravijo, da je naročila turška vlada svoji armadi, da ne sme prekorati stare bolgarske meje, a kaj se zmeni Enver-beg za povelje iz Carigrada! On hoče postati slaven, zato pa mori in požiga naprej.

Kako divji so Turki, priča sledeče: Bolgarski okrajni glavar v mestu Rodosto je sam ponudil Turkom predajo mesta. Turki so pa predajo odklonili, češ, mi nismo prišli, da bi mesto mirno zasedli, temveč, da ga z bojem zavzamemo. Nato so turške čete vdrle v mesto in pomorile 6 stražnikov ter nad 700 kristjanov.

Mirovna pogajanja.

Grška ni hotela imenovati svojih zastopnikov za pogajanja v Nišu, kjer bi se naj sklenilo začasno premirje. Srbija in Grška pa nista hotela skleniti premirja, dokler Bolgarija ne ugodí vsem srbsko-grškim mirovnim zahtevam. Bolgarski zastopniki pa tudi niso imeli od svoje vlade dovolj obširnih navodil za sklepanje premirja. Radi tega se je med vojskujočimi državami dosegel končni sporazum za to, da se vsa pogajanja o premirju, končnem miru in vseh spornih točkah vrše v Bukareštu, glavnem mestu Rumunije, kamor so že poslale vse vojskujoče države, razun Turčije, svoje zastopnike. Bolgarijo zastopajo: finančni minister Tončev, načelnik generalnega štaba, general Fičev, bivši podpredsednik sobranja (drž. zbora), Ivančev, pisatelj Rađev, podpolkovnik Stančev in dva tajnika. — Srbija je poslala v Bukarešt: ministrskega predsednika Pašiča, bivšega poslanika v Sofiji, Spaljkoviča, poslanika v Bukareštu, Rističa, polkovnika generalnega štaba, Smilianovca in Kalafatoviča ter 2 ministerialna tajnika. — Grško zastopata ministrski predsednik Venizelos in bivši minister Panas. — Črno goro pa zastopata ministrski predsednik Vukotič in general Martinovič. — Rumunijo pa bo zastopalo pri mirovnihih pogajanjih več ministrov. Pogajanja so se pričela včeraj, v sredo, dne 30. julija. Med tem, ko se bolgarski državniki v Bukareštu posvetujejo o miru, pa trajajo sovražnosti na bojiščih naprej. Srbi in Grki namreč niso hoteli ugoditi bolgarski želji, da bi se za časa pogajanj sklenilo začasno premirje. S tem hočejo prisiliti Bolgarijo, da bo pri pogajanjih bolj odjenljiva. Najbolj nestrpna in Bolgariji sovražna je Grška, katera bo baje stavila Bolgariji tudi najbolj prešerne in predrzne pogoje. Ako je verjeti poročilom nekaterih listov, stavijo Srbi Bolgariji sledeče mirovne pogoje: 1. Srbiji se prepusti vse ozemlje, katero je srbska armada v drugič zasedla; 2. sprememba stare srbsko-bolgarske meje, ker je vsled iste prišlo večkrat do prepиров; 3. Bolgarija plača Srbiji vojno odškodnino; 4. pogajanja glede znamenite meje se naj vrše v Nišu. — Rumunija zahteva od Bolgarije popoln odstop Dobruče in narodno varstvo Rumunov v Bolgariji. Rumunija hoče soodločevati tudi pri delitvi v prvi vojski Turkom odvzetega ozemlja. Poleg tega pa še zahteva Rumunija, da Bolgari ne smejo utrditi nove bolgarsko-rumunske meje, dosedanje trdnjave Ruščuk in Šumlo pa morajo podreti.

Kdo je kriv?

Vsakdo se izprašuje, kako je mogla Bolgarija tako neprevidno in nepremišljeno ravnati pred seda-

njo vojsko, da se ni prej pobotala z Rumunijo in Turčijo ali sploh prostovoljno privolila v srbsko-grške zahteve, v koje mora sedaj privoliti pod zelo žalostnimi in poniževalnimi razmerami.

Bolgarski list „Rječ“ piše o tem: Ali nam je bilo potrebno, da smo zagazili v ta mučen položaj, v katerem se nahajamo. Želja po miru je bila med nami tako velika in hrepenenje vojakov po domačem kraju je moralo ganiti vsako človeško srce. Toda vkljub temu smo poslušali na vsak migljaj iz Petrograda ter vsemu verjeli. In pozneje, ko je postalo sporazumljenje med Rumunijo tako nujno, rekli so nam bolgarski Rusi in Rusi iz Petrograda: „O, le mirno kri ohranite! Nič se ne bo zgodilo! Dva ruska armadna kora na rumunski meji bosta Rumune streznila...“ Mi Bolgari vprašamo sedaj: Kje sta ona dva ruska armadna kora? Še pred 3 meseci smo pisali na tem mestu, da nas bo vsak zamujen dan strašno veliko stal in da bo pozneje prepozno, spoznavati, da je bila velika napaka, ako se ni iskalo sporazumljenja z Rumunijo, Rumunija bi bila pripravljena, za hrptom Srbije postaviti 2 armadna kora in Srbija bi bila mirna. Toda Petrograd je hotel drugače, hotel je ustvariti močno Srbijo in močno Bolgarijo oslabiliti, katere dolgo časa tudi v Odrin ni pustil. — Tako sodijo v Bolgariji o politiki dr. Daneva, ki je bil slepo orodje v rokah ruskih politikov ter tiral svojo domovino v pogubo. Kako je Turke namenoma dražil, sledi iz dejstva, da ni odgovarjal na nobeno sporočilo turške vlade, kar bi bil moral vsaj že iz uljudnosti storiti.

Zalostna korajža Rumunije.

Rumuni trobijo v svet, kako junaško in vstrajno so prodirale rumunske čete v Bolgarijo. Kakšno je to junaštvo, si lahko predstavimo, če pomislimo, da Rumuni niti strela niso sprožili, ko so zasedli bolgarska tla. Ko so začeli Turki požigati in moriti po novi in stari Bolgariji, se je od več strani poročalo, da bodo najbrž Rumuni s svojo armado napravili konec turškim grozodejstvom ter bodo pognali Turke s stare Bolgarije in Odrina čez mejno črto Midia—Enos. Rumuni pa so takoj skrili svoje „junaštvo“ in so razglasili v svet, da nimajo vzroka in namena, boriti se s Turčijo. Tako je junaštvo neslovanske Rumunije. Proti krščanskim Bolgarom pošilja na stotisoče vojakov, a nad nevernega Turčina si ne upa!

Kolera.

Na bojiščih se pojavlja tudi neljubi nost — kolera. Kakor poročajo listi, je nastopila na Balkanu huda vročina, katera močno upliva na razširjenje kužnih bolezní. Srbsko uradno poročilo pravi, da je dozdej okrog 400 srbskih vojakov obolelo na kolero. Avstroje že 151 umrlo. Celo v Belgradu, torej ob meji naše države, je obolelo 118 oseb na kolero. Avstro-ogrška ogrska vlada je odredila stroge varnostne odredbe, da se ne zanese ta kuga v našo državo. Sicer pa, kakor poročajo listi, se je na Ogrskem že na več krajih pojavila kolera. — V Solunu, Seresu, Carigradu, Odrinu, Sofiji in drugih balkanskih mestih je obolelo mnogo oseb na kolero. V Solunu jih je za to kugo že umrlo do 26. julija 45. Mnogo mrtvih trupel gnije na bojiščih, v potokih in blizu studencev. Ljudje, ki pijeje to vodo, so v veliki nevarnosti, da se okužijo.

Politični ogled.

— Prestolonaslednik Franc Ferdinand bo letos sam osebno vodil cesarske manevre, ki se bodo vršili od 15. do 17. septembra na južnem Češkem.

— Štajerski deželni zbor. Graški list „Tagespost“ poroča: „Ministrski predsednik grof Stürgkh se je z ozirom na velike vremenske nesreče, ki so zadnji čas zadele Štajersko, posebno pa glavno mesto, odločil, da bo še meseca avgusta zadnjikrat poskusil, sklicati deželni zbor in ga napraviti delazmožnega. Če se ta poskus izjalovi, bo deželni zbor takoj razpuščen in se bo vse potrebno pripravilo za nove volitve, katere bi se meseca septembra razpisale in se novembra in decembra izvršile.“ Slišali smo nekdanj pregovor, da se nobena juha ne je tako vroča, kakor se skuha.

— Volitve na Goriškem. V četrtek, dne 24. julija, je volila skupina kmečkih občin. Tudi tukaj, kakor prej v splošni skupini, se ni vršil volilni boj toliko med S. L. S. in liberalci, ampak glavni boj je

divjal med staro in mlado strujo S. L. S. V goriški okolici so dobili mladi 739—849 glasov. Potrebna je bila ožja volitev med mladimi pristaši S. L. S. in liberalci. Na Tolminskem so dobili: mladostrujarji 388 do 397, starostrujarji 148—193 in liberalci 152—141 glasov. Tudi tukaj je odločila ožja volitev med mladostrujarji S. L. S. in liberalci. Ožja volitev se je vršila v torek, dne 29. julija. Na Krasu sta zmagala liberalca Dominko in dr. Gregorin. Stara struja S. L. S., ki ni pripustila, da bi tudi mladi soodločevali v deželni zboru, je popolnoma propadla. Celo voditelj stare struje, državni poslanec dr. Anton Gregorčič, je popolnoma propadel. Naj so izpadle ožje volitve tako ali tako, gotovo je, da se vsled razdora v S. L. S. zopet ojačil goriški liberalizem, ki je bil že popolnoma na tleh. — Na italijanski strani so zmagali kandidatje laške krščansko-socialne stranke: baron Lokatelli, dr. Flego in Pouton, ki so dobili 440—460 glasov. Liberalci in socialni demokratje so popolnoma propadli.

— **Češki deželni zbor razpuščen.** Višji deželni maršal (deželni glavar) češki, princ Lobkovic, je odstopil. Cesar je njegov odstop sprejel in odlikoval princa z redom zlatega runa. Ko je princ Lobkovic naznanil svoj odstop, je cesar tudi razpustil češki deželni zbor in naročil vladi, naj ob primernem času izvede priprave za nove volitve. Z razpustom deželnega zbora so prenehali tudi mandati deželnih odborov. Cesar je dne 26. julija imenoval za upravo dežele upravno komisijo, ki sestoji iz 8 članov. Za predsednika je imenovan bivši deželni odbornik in podpredsednik državnega sodišča, češki grof Schönborn, za njegove namestnike pa Nemeč dvorni svetnik Stitzenberger in Čeh, finančni svetnik Kveck. Za ostale članke komisije so imenovani sami uradniki. V komisiji je pet Čehov in trije Nemci. Ker imajo Čehi v komisiji večino, se delajo Nemci zelo srdite in nezadovoljne. Cesar je v svojem odloku z dne 26. julija tudi določil, da se bodo od 1. julija naprej pobirale 65%ne deželne doklade (poprej 55%) ter nove doklade na pivo (4 K od 100 l). — To vse se je dogodilo, ker Nemci v dež. odboru obstruirajo, ker vsled tega ni mogoče zvišati doklad in ker na ta način deželni odbor ni imel dovolj denarja za deželne potrebe. Zato je deželni maršal odstopil in vlada je kot nato ustavila deželno ustavo ter upostavila komisijo, ki ima mnogo večje pravice kakor deželni odbor. Kako zelo je zamrla v Avstriji potreba po ustavi, vidi se iz tega, da se je ta vladni korak po celi državi in tudi na Češkem vzvel z veliko mirnostjo na znanje. Človeku se zdi, da bi Avstrija ostala mirna, ako se ji sploh vzame, vsaj za kratek čas, vse ustavno življenje.

— **Baron Škrlec**, novi hrvaški kraljevi komisar, je dne 26. julija prevzel banske uradne posle. V svojem nastopnem govoru je povdarjal, da hoče pospeševati medsebojno zvezo med Hrvaško in Ogrsko in hoče skrbeti ter delovati za blagor Hrvaške. Mož bo delal povsod mažaronsko politiko in bo tako skrbel, da se tužne hrvaške razmere ne bodo izboljšale. — V Budimpešti se je vršil dne 25. julija sestanek hrvaških državnih poslancev. Sestanka sta se udeležila tudi Škrlec in bivši ban Tomašič. Grof Pejačević je odložil predsedstvo kluba hrvaških državnih poslancev in mažaronske stranke. Za klubovega predsednika je bil izvoljen škof Svinderman, za predsednika mažaronske stranke pa Tomašič. Komisar Škrlec je naznanil, da pristopi h mažaronski stranki kot član.

— **Vstaja na Kitajskem.** Vladne čete so dne 25. julija pri Pukaju po krvavem boju porazile vstaško južno armado, katero vodi general Huangsing. Vstajske čete so bežale v velikem neredu. Vlada je za glavo voditelja uporne armade, generala Huangsinga, razpisala nagrado 200.000 K. Uporniki hočejo na južnem Kitajskem postaviti posebno vlado in proglasiti mesto Nanking za glavno mesto južne Kitajske. Več pokrajin je že odpovedalo popolno zvestobo sedanji vladi. Rusija, Anglija in Japonska pa čakajo, da dobijo kak delež od velike kitajske države.

Dve veliki nesreči.

Brzovlak skočil s tira. -- 16 mrtvih.

Na Danskem se je dne 27. julija zgodila velika železniška nesreča. Brzovlak, ki vozi iz Kodanja (Kopenhagen) v Esbjerg na polotoku Jütland, je skočil iz tira ter se prevrnil čez visok nasip. Samo zadnji voz je ostal na progi. Vsi drugi vozovi z dvema strojema vred so se popolnoma razbili. Iz razvalin razbitih vozov pa se je slišalo vpitje in stokanje ponesrečenih potnikov. Pogleč na kraj nesreče je bil strašen. Posamezni deli človeških teles so ležali med razvalinami. Črevesa ponesrečenih potnikov so bila omotana okrog razbitih delov železniških voz. Izpod razvalin so izvlekli 16 mrtvih, 20 težko ranjenih in veliko število lahko ranjenih. Izmed mrtvih se je moglo spoznati samo socialno-demokratskega poslanca Sabroe in neko gospo, vsi drugi pa so bili tako razmesarjeni, da jih niso mogli spoznati. Ponesrečenci so večinoma švedski, nemški in angleški potniki. Od železniškega oboja se ni nihče ponesrečil. — Na kraju nesreče se je zbralo mnogo ljudstva. Sorodniki ponesrečenih so vili roke in milo plakali.

Preiskava je dognala, da se je zgodila nesreča, ker so se železniške tračnice na nekem ovinku vsled silne vročine upognile na zunaj in je radi tega večina voz zdrknula s tira. Nadzornik proge je dal malo pred dohodom vlaka tračnice popraviti, a najbrž le

površno. Dansko železniško ministrstvo je sklenilo, da bo dalo ponesrečencem in njih družinam podporo.

Zemlja se je vseda. -- Mnogo hiš se pogreznilo.

V občini Lövete na Sedmograškem se je v ponedeljek, dne 28. julija popolnoma radi dolgotrajnega deževja splazil in sesedel velik kos gore, ob katerega vzhodju leži vas Lövete. Popolnoma porušilo se je več kot 60 hiš. Cela okolica se je nagnila za več kot pol metra na eno stran. Na nekem mestu se je odprla zemlja in v prepad se je zrušilo 25 hiš.

Sunek zemlje je bil tako silen, da se je premaknilo več kot 100 hiš s svojega prostora. Kakih 150 hiš je še v nevarnosti, da se porušijo. Med razvalinami je mnogo mrtvih in težko ranjenih. — Preplašeno prebivalstvo beži v sosednje kraje.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

3. nedelja: 12. po Binkošti; Najdba sv. Štefana.
4. ponedeljek: Dominik; spoznav.; Agabij, škof.
5. torek: Marija Snežnica; Ožbalt, kr.
6. sredo: Gospodova izpremenitev.
7. četrtek: Kajetan, spokornik; Donat, škof in mučenik.
8. petek: Cirjak, Larg in Smaragd, mučenci.
9. sobota: Roman, muč.; Emigdij, škof; Afra, mučenica.

* **Duhovniške spremembe.** Za provizorja v Št. Andražu nad Velenjem je imenovan č. g. Valentin Kropivšek, kaplan v Šoštanj; prestavljen je č. g. kaplan Pečnak Josip iz Trbovelj v Novo Cerkev; nanovo nastavljeni so č. gg. kot kaplani: Fr. Lukman v Trbovlje, Alojz Rezman v Ljutomer, Franc Toplak v Središče, Ivan Oblak v Št. Jurij ob Ščavnici; dosedanji provizor na Polzeli, č. g. Alojzij Musi, je nastavljen kot kaplan istotam.

* **Slovenski frančiškan -- doktor.** Naš štajerski rojak frančiškan p. Hadrijan Kokol je bil dne 21. julija t. l. na vseučilišču v Friburgu v Švici imenovan za doktorja modroslovja. Čestitamo!

* **Zaupnikom Kmečke Zveze.** Za naš koledar se je oglasilo izredno veliko število števil naročnikov. Mnogi zaupniki nam pa še niso vposlali nabiralnih pol. Mnogi pa še niti niso začeli z nabiranjem udov. Ker se bo začel koledar skoro tiskati, prosimo zaupnike, da nam v kratkem vpošljejo nabiralne pole.

* **Poročila za katoliški shod.** I. Odsek za versko življenje: 1. Za svobodo sv. Očeta in katoliške cerkve: Dr. Josip Srebrnič. — 2. Skrb za priseljenec z dežele v mesto: Dr. Ant. Ogrizek. — 3. Skrb za katoliške Slovence v inozemstvu: Dr. Anton Zdešar. — 4. Rafaelova družba: Dekan Andrej Lavrič. — 5. Misijoni: Dr. Anton Zdešar. — 6. Skrb za rekrute in vojake: Ref. za Slovence, še nedoločeni, ref. za Hrvat: Mirko Čunko, kaplan v Požegi. — 7. Javna npravnost: Dr. Josip Dermastia. — 8. Sv. Evharistija: Dr. Fr. Lukman. — 9. Marijine družbe: Dr. Fr. Lukman. — 10. Tretji red sv. Frančiška: Ref. za Slovence: P. Kasian Zemljak, ref. za Hrvat: O. Ferd. Krčmar, Franj. v Zagrebu. — 11. Nabožno slovstvo: Dr. Gr. Pečjak. — II. Socialno-ustavni odsek: 1. Kmečka stanovska organizacija: Kom. svetnik Fr. Povše. — 2. Špekulativno razkosavanje zemljišč: Drž. poslanec Josip Hladnik. — 3. Obrtna organizacija: I. Kregar. — 4. Delavska organizacija: Dr. J. Zajec. — 5. Zadrugištvo: Vl. Pušenjak. — 6. Notranja kolonizacija: Dr. J. Mohorič. — 7. Skrb za zdrava in cena stanovanja: Dr. J. Adlešič. — 8. Boj proti alkoholu: Učitelj Janko Grad. — 9. „Slovenska Straža“: Prof. Ev. Jarc. — III. Karitativni odsek: 1. Vincenčijeve in Elizabetne konference: Dr. M. Božič. — 2. Varstvo otrok: Dr. Jos. Gruden. — 3. Šolarske kuhinje: Kaplan Karol Škulj. — 4. Skrb za šoli odraslo mladino: Alojzij Stroj. — 5. Patronaže za delavce: Učiteljica Antonija Stupeca. — 7. Bolniška postrežba: Dr. Fr. Dolšak. — Skrb za občinske uboge: Kar. Škulj, za Hrvat: referira: Bog. Strižič, sveč. v Zagrebu. — IV. Odsek za krščansko izobrazbo: 1. Izobraževalno društveno življenje: Ref.: Dr. Val. Rožič, dr. Jos. Hohnjec, dr. Mar. Natlačen, prof. Evgen Jarc. — 2. Znanstvo: Dr. K. Capuder. — 3. Leposlovje: Prof. Ivan Grafenauer. — 4. Umetnost: Dr. Fr. Stele. — 5. Ljudsko šolstvo: Dr. Lambert Ehrlich. — 6. Družba sv. Mohorja: M. V. Podgore. — Politično časopisje: Dr. A. Korošec.

Naše društvene in družbine zastave na katoliški shod! Prosimo, da vsi tisti župni uradi, ki so na polah prezrli na drugi strani pole opombe o zastavah, takoj naknadno javijo dohod društvenih zastav, kakor tudi zastav (ne banđer!) Mar. družb. — Tudi za nosilce zastav ženskih Marijinih družb, kakor sploh za vse zastave, naj se določijo le krepki, postavni fantje ali možje.

Vstopnice za katoliški shod, krasno umetniško delo, bo pripravljali odbor odposlal dne 10. avgusta. Do tedaj bo pisarna mogla to ogromno delo izvršiti. Vstopnice bodo dobili samo tisti, ki jih bodo pri župnih uradih naprej plačali. Vsi udeležniki dobe tudi poseben časopis „Ljubljana ob hrvaško-slov. katoliškem shodu“, v katerem bodo vse podrobnosti. Pošljite pisarni nemudoma zglasilnice!

Pojasnila glede slavnostnega spreveda katoliškega shoda. Spreveda se smejo udeležiti tiste ženske, ki imajo prave narodne noše. Moški se udeležijo vsi brez izjeme. Za ženske, ki nimajo narodne noše, a bodo imele legitimacije (vstopnice), bo pripravljen poseben prostor, da si bodo lahko slavnostni sprevod ogledale.

* **Slovenskim županom.** Mlad slovenski župan nas vpraša, kje bi se dobil list, ki bi v slovenskem jeziku razpravljal o važnih in mnogokrat zamotanih občinskih zadevah. Ker se taka vprašanja večkrat ponavljajo, priporočamo vsem slovenskim županom, da si naročijo list „Občinska Uprava“, ki izhaja v Ljubljani in stane celotno 6 K. Zadnji čas je postal pouk o stvareh avtonomne (občinske) uprave tem bolj potreben, ker so bili v mnogih občinah izvoljeni novi zastopniki. Vsled tega bi bilo potrebno in koristno, naročiti za vsako občino po več izvodov, na vsak način pa vsaj 2 izvoda „Občinske Uprave“, izmed katerih naj bi ostal eden v občinskem uradu, drugi pa bi naj bil na razpolago odbornikom, ki naj bi šel iz rok v roke. Z ozirom na resnično potrebo imenovanega lista priporočamo vsem županstvom, naj istega naroče. V vseh potrebnih rečeh poučen župan lahko v svoji občini z dobrim in pametnim svetom stori mnogo dobrega in prepreči na stotine pravi.

* **Odkod izvirajo tako pogosti napadi na vero in duhovščino?** Na to vprašanje nam odgovarja frama-sonstvo in liberalizem morata v prvi vrsti delati na to, da pripravi duhovščino v slab glas in da zabranjuje občevanje ljudstva z duhovščino. Ženo moramo od-tujiti cerkvi in jo hraniti s čitanjem slabih časnikov in romanov, v katerih naj se dokazuje, da je vera velika nesreča. Po občinah naj bodo opazovalna središča, ki naj bodo v tesni zvezi z uradniki, učitelji in trgovci, a vedno v nasprotju z duhovščino; ta središča naj zbirajo novice in jih pošiljajo časnikom, da se uniči brezmiselno spoštovanje duhovščine. Družine, ki berejo katoliške časopise, moramo zasmehovati in v vsako družino vrniti nasproten list... Ne bodimo izbirčni v sredstvih, da izpodrinemo veljavo vere in duhovščine; vsako sredstvo je dobro... Ali se ne godi v resnici po tem receptu?

* **„Farovski falotje.“** To je psovka, s katero so nazvali v zadnjem „Narodnem Listu“ naše somišljenike oni liberalni gospodje, ki mislijo, da se je delala Joškotu Rajhu krivica s poročilom, koje smo prinesli v našem listu o otvoritvi žrebetnjaka na Cvenu. Toda tudi liberalni dopisnik ne more na nas najti druge krivice, kakor da naš poročevalec ni tako podčrtal Joškota Rajha, kakor je bila njegova želja. Zato sedaj nagrada v psovki: „farovski falotje“. Drznost liberalnih pristašev na Murskem polju postaja tem večja, čim bolj se od naše strani goji politika mehkih stopinj.

* **Liberalna „zavest“.** O tej stvari piše zadnji „Narodni List“ to-le hinavščino:

„Kajti ne da se tajiti, da prešinja danes vsakega zavednega spodnještajerskega narodnjaka zavest, da ne bo poprejšje bolje, dokler ne dobe politične moči v roke zopet narodni močje, ki se bodo borili proti Nemcem in vladi brez ozira na nemškutarske škofo in koristi posameznih oseb.“

Koliko hinavščine je v tej liberalni „zavesti“, le par dokazov: Naši deželni poslanci se borijo „z ozirom na nemškutarske škofo“ že 3 leta proti nemški nadvladi v deželi, a liberalna „zavest“ dr. Kukočeva pomaga Nemcem v boju proti tej obstrukciji. Naši drž. poslanci stoje nasproti vladi na Dunaju v opoziciji, poslanec dr. Ravnihar pa se s svojo liberalno „zavestjo“ nahaja v vladni stranki ter glasuje za nemško vlado ter posebej še za ministra dr. Hochenburgerja. V občinski odbor narodnega trga vransko so vzeli liberalci 5 štajerečijancev. Taka je ona hvalisana narodna zavest spodnještajerskih liberalcev.

* **150.000 K** znašajo samo upravni stroški pri uravnavi poloma liberalne Glavne posojilnice v Ljubljani. Tako umejo liberalci izrabiti nesrečo denarnega zavoda.

* **Slaba mu prede.** Z veliko gostobesednostjo nazznanja „Štajerc“, da bo od sedaj za 4 K na leto farbal ljudi. Dosedaj so ga vzdrževali Südmarka, Sulferaj ter spodnještajerski nemškutarski trgovci in obrtniki, da je hujskal in delal razpor med slovenskim prebivalstvom, od sedaj si ga bodo morali plačevati njegovi backi sami. Najbolj nesramen pa je ta, s pruskim denarjem plačan listič v tem, ker se hvali, da je v resnih časih držal visoko avstrijsko zastavo. Pravi kozel kot vrtnar kakor ga rišejo v pregovorih.

* **Vera soc. demokratov.** Mnogo je še v naših krajih delavcev, ki so sicer dobri katoličani, a so pa vkljub temu včlanjeni v soc. demokratskih organizacijah ter ob volitvah volijo le socialno-demokratske kandidate. Izgovarjajo se: „E, naši voditelji so tudi kristjani!“ Kakšni kristjani so rdeči voditelji in kakšna je njih vera, nam povejo sledeče številke: V nemškem državnem zboru sedi 110 socialnodemokratskih poslancev. Med temi se jih je priznalo 26 za popolne brezverce, med njimi tudi voditelj Bebel, 7 je „prostovercev“, 27 „prostovernih“ protestantov, 4 so „čisti“ protestanti, 15 je evangelicev, 1 je lutrovec, 5 je židov, 17 jih pa sploh ni podalo nobene izjave glede vere, le 3 socialnodemokratski poslanci se priznavajo za katoličane, drugi pa pripadajo raznim „novim“ veroizpovedanjem. Tako izgleda glede vere pri socialno-demokratskih voditeljih.

* **Delavci se otresajo soc. demokratov.** V veliki papirnici „Steyrermühl“ na Gornjem Avstrijskem so pri volitvah v delavsko zavarovalnico za nezgode socialni demokratje popolnoma propadli. Dobili so samo 186 glasov, med tem ko je bilo krščansko-socialnih do 500. Dosedaj je bila zavarovalnica v socialno-demokratskih rokah.

* **Liberalna nestrpnost.** Naš štajerski rojak, bivši predsednik katoliškega akademičnega društva „Zarja“ v Gradcu, dr. Ogrizek, je dobil mesto odvetniškega koncipienta pri dr. Žitku v Novem mestu. Liberalni listi radi tega skoro vsak dan napadajo dr. Žitka ter hujskajo, da ga odslovi. Niti kruha ne privoščijo torej dr. Ogrizku, ker je tako značajan, da je ostal zvest veri svojega naroda. Kljub temu se pa še spajajo kratkovidni ljudje, ki nočejo verovati na natečen boj v mejah naše domovine.

* **Ptujska pisma** smo morali tokrat radi pomanjkanja prostora odložiti.

* **Častno priznanje.** Upravitelj velikega posestva na Gornjem Avstrijskem, rodом in po mišljenju Slovenec, nam piše: „Močno se zanimam za vse članke „Gospodarskih Novic“ in pripoznati moram, da so izvrstno urejene. Ni kmalu boljšega strokovnjaškega lista za kmetijstvo, tudi v nemškem ali francoskem jeziku ne.“

* **Ogromno škodo** je napravila zadnja povodenj na Ogrskem. Listi poročajo, da je samo na polju škode nad 30 milijonov kron, ostala škoda pa da znaša približno 100 milijonov kron. — V Galiciji je baje škode okoli 30 milijonov kron.

* **Tržno poročilo.** Iz vseh avstrijskih živinskih tržišč se poroča o padanju cen. Meso pa mesarji kljub temu držijo na tako visokih cenah kot pa pred letom dni. Povsod v Avstriji in na Ogrskem se čuti letos veliko pomanjkanje sena. V Gradcu je veljal v soboto, dne 26. julija, stot sladkega sena 10—12 K, kisló 9 do 11 K, slama pa 5 K 40 vin. do 6 K 60 vin. Tudi na mariborskem tržišču stane seno 6—8 K. — Cena žitu se ta teden ni nič spremenila. Kakor poročajo od vseh strani, bo letošnja žitna letina v vseh deželah ugodna. Posebno pšenica je baje povsod dobro obrodila. — Avstrijske tovarne vseh strok tožijo, da nimajo naročil. Radi tega se skoro povsod odpuščajo delavci. Najbolj se pomanjkanje naročil čuti v tovarnah za sukno, platno in železje. Balkanska vojska je baje tega kriva. — Mirovna pogajanja v Bukarešti uplivajo tudi na svetovni denarni trg. Na dunajski borzi se je cena vrednostnim papirjem te dni zelo dvignila, pri nekaterih papirjih in delnicah celo za 10—20%. — Češki pivovarji hočejo deželno doklado na pivo zabraniti s tem, da ne bodo izročili davčni oblasti izkaze, koliko piva se izviri v posameznih pivovarnah. — Milo postane s 1. septembrom dražje, in sicer za 4 K pri 100 kg. — Cena staremu železu je padla za 16%.

* **Dekliški sestanki v Mariboru.** V soboto, dne 2. avgusta se vrši ob 10. uri predpolodne v dvorani kat. del. društva sestanek dekl. organizacij. Razpravljalo se bo o različnih vprašanjih, ki se tičejo teh organizacij.

* **Streljanje s topiči.** Cenjeni čitatelji se uljudno opozarjajo na tozadevno malo oznanilo tvrdke Zinauer pri Sv. Jakobu v Slov. gor. v današnjem listu.

Dva dekliška shoda.

Občni zbor Z. S. D. na Tinskem.

Na prijazni Tinski gori z veličastnim razgledom se je vršil v nedeljo, dne 27. julija, prelep dekliški shod, na katerega so prihitele mnogobrojne dekliške čete iz celega šmarskega okraja. Tudi drugega ljudstva je bilo zelo veliko, ker se je obhajal god sv. Ane. Najprej se je vršila procesija s sv. Rešnjim Telesom, nato je navdušeno pridigoval šmarski dekan Bohaneč in maševal domači kaplan Blumer.

Ob 12. uri se je zbralo na lepo okrašenem prostoru med cerkvama sv. Ane in Matere božje ogromno deklet ter ljudstva. Shod je otvoril in vodil župnik Gomilšek. Pozdravne besede so govorile Drame Frančiška (Zibika), Vrečko Ana (Šmarje), Cimerman Roza (Slivnica) in Poglišek Roza (Sv. Ema). Ljubezen do Marije, domovine in do staršev je priporočala Cvirn Antonija (Zibika). V dvogovoru sta nastopili Drofenik Mar. in Škore Mar. od Sv. Petra. Prva je pobila vse ugovore druge zoper versko-narodno delo naših dekliških organizacij. Vrbovšek Mar. (Šmarje) je vse v nemala za versko požrtvovalnost, Pavlinec Ter. (Sladka gora) pa priporočala, kako naj dekleta v dejanju kažejo ljubezen do Marije in domovine. Murko Mar. (Sv. Ema) je povdarjala pomen dekliških zvez, Mesiček Neža (Sv. Peter) je deklamovala „Pesem obmejnih Slovencev“.

Ker je bil s tem shodom združen občni zbor Zveze Slovenskih Deklet na Štajerskem, je o nje delovanju na kratko poročala in bodoče cilje očrtala tajnica Ana Vehovar (Sv. Peter na Medvedovem selu). Nato je bil izbran sledeči odbor Z. S. D.: Kren Ana (Št. Ilj v Slov. gor.), predsednica; Drev Marija (Petrovče), 1. podpredsednica; Kovačič Tončka (Gornja Radgona), 2. podpredsednica; Resnik Mar. (Videm), 3. podpredsednica; Drofenik Mar. (Sv. Peter M. s.), 4. podpredsednica; Razlag Erna (Ptuj), 1. tajnica; Vehovar Ana (Sv. Peter M. s.), 2. tajnica; Sketa Ter. (Braslovče), 3. tajnica; Novak Matilda (Sv. Križ tik Slatine) in Novak Mar. (Šmarje), odbornici.

Z. S. D., ki šteje nad 4000 organiziranih deklet v blizu 80 zvezah, naj raste in cvete vedno lepše! Bogoslovec Hinko Škore (Sv. Peter na M. selu) vnema dekleta, naj še bolj gojijo slovensko pesem, zlasti domoljubno. Frlež Mar. (Šmarje) poziva na delo zoper pijančevanje. Drofenik Neža in Mešiček Neža (Sv. Peter na M. selu) deklamujeta pesem: „Šnops in voda“. Vrbovšek Jožefa (Zibika) zahvali vse za udeležbo in krasne namole. Šmarske in peterške pevke so zapele vmes več domoljubnih pesmic, šmarski tamburaši pa so pridno svirali. Shod je napravil veliča-

sten utis na vse udeležence in pokazal napredujočo moč naše nadpolne dekliške organizacije.

Pismene pozdrave so poslale: E. Razlag (Ptuj), Mar. Drev (Petrovče), Ter. Sketa (Braslovče), Mar. Androjna (Sv. Jurij v Slov. gor.), Majerič Ana (Sv. Martin pod Vurbergom) in Pecca Senica (Šmarje pri Sevnici) v imenu domačih dekliških zvez.

Po žurnem shodu smo šli v cerkev Tinske Matere božje, kjer je popeval kaplan Hribar litanije in imel skiepno pridigo župnik Gomilšek.

Dekliški shod v Framu.

V nedeljo, dne 27. julija, so se zbrale Slovenke, posebno mladenke z desnega dravskega brega, mariborske, ptujske in slovenjebistriške okolice v staroslavnem Framu pri Mariboru k važnemu zborovanju. Prišlo jih je več stotin. Vsaka župnija našega Dravskega polja in Pohorja je tekmovala glede udeležbe. Sprevod, ki se je razvil pred cerkveno slavnostjo v Framu, je bil naravnost veličasten. Slavnostni cerkveni govor je imel ravnatelj vlč. g. dr. Anton Jerovšek iz Maribora. Na shodu pa, ki se je vršil pod milim nebom tik razvalin starega framskega gradu, je bilo naravnost krasno. To je bil res pravi tabor vrljih Slovenk! Slavnostni govor je imel znani in požrtvovalni organizator in prijatelj naše mladine, profesor dr. Josip Hohnjec. Veliko število navdušenih govornic je pričalo, da so naše mladenke ne samo navdušene za vzvišene cilje, ampak tudi izobražene. Takemu vrlemu ženstvu: Slava!

Mariborski okraj.

m **Maribor.** V ponedeljek nekako ob 5. uri popoldne so privreli od severozahoda sem črnosivi oblaki. Začelo je močno liti. Med nalivom je padala gosta in dokaj debela toča, ki je napravila v vrtovih in okolici precejšnjo škodo.

m **Sv. Marjeta ob Pesnici.** V torek, dne 29. julija, je po dolgotrajni boleznii umrl Janez Potočnik v 82. letu starosti. Naj v miru počiva!

m **Sp. Sv. Kungota.** Čeravno se iz naše župnije malokdaj kaj sliši, vendar naši prebivalci v gospodarskem oziru napredujejo. Toda, žalibog, da letošnje leto prinaša toliko vremenskih nezdod. Ko je nastopila prijetna pomlad ter pričela zeleneti trava, že se je oglasila huda suša. Od prve polovice meseca aprila pa do meseca julija ni bilo niti toliko dežja, da bi se bila zemlja pošteno namočila. Huda suša je bila vezana za grozno vročino. To je povzročilo, da je bilo sena po travnikih zelo malo, po bregovih pa skoraj nič. Tudi koruza in krompir sta silno zaostajala v rasti. Prišel je pa mesec julij ter prinesel zaželjenega dežja. Naši prebivalci so ga z veseljem sprejeli, ali to veselje se je izpremenilo kmalu v žalost. Z dežjem je privihrala dne 16. julija prvokrat toča, ki je uničevala naše pridelke. Grozen je bil pa dan dne 28. julija. Kar je toča poprej še pustila, uničila je sedaj. Huda vročina je nastopila imenovani dan. Celo popoldne se je čulo votlo grmenje in bučanje od severne strani. Kmalu se prikažejo črni oblaki, drveč naravnost proti naši fari. Ljudje prestrašeni beže v stanovanja, proseč Boga, naj se jih usmili. Toda pomoči ni bilo. Z groznim viharjem je začela že s prvim dežjem padati ko orehi debela toča, s početka redka, nato pa zmirom gostejša. Čez par minut je bila zemlja pokrita s točo, kakor po zimi v sneženem zametu. Pomoči ni bilo več. Ko je čez četrt ure toča ponehala padati, nutil se je grozen prizor. Vinogradi so za letošnje leto popolnoma uničeni. Koruzna stebila štrle kvišku brez listov, pšenično in ovseno zrnje pa je iztolčeno. Sadno drevje je izgubilo listje. Slive, bogato obložene s sadjem, obetajoč bogat pridelek, stoje sedaj z golimi vejami. Po zelenjadnih vrtovih je vsa zelenjava uničena. Travniki so poplavljeni. Ubogi prebivalci tarnajo, ker uničeni so njihovih pridelki. Zato se opozarjajo občinska predstojništva, da store svojo dolžnost ter škodo čim prej naznanijo davčni oblasti.

m **Gor. Sv. Kungota.** Tukajšnji posestnik, vdovec Lovrenc Šabeder, se je v ponedeljek, dne 21. julija, v Št. Ilju v Slov. gor. poročil z vdovo Cecilijo Štingl, roj. Breznik.

m **Draženberg** pri Sv. Ani na Krembergu. Turbno žalostno se je slišalo, med molitvijo sv. rožnega venca mrtvaški cerkveni spev, ko se je dolga vrsta ljudi pomikala dne 15. julija po lepi ščavniški dolini proti farni cerkvi sv. Ane, kamor so spremljali k zadnjemu počitku posestnika Marijo Holer iz Draženberga. Pokojna je bila, daktor piše Salomon v svojih pregovorih: „Kdo bo našel srčno ženo? Njena cena je kakor dragocenosti iz vzhoda. Svojo roko odpira ubogemu in svoje dlani steguje potrebnemu. Njeni otroci jo blagrujejo in njen mož jo hvali.“ — Kajti rajna je bila vzgledno verna mati svojim štirim otrokom ter neumorno delavna gospodinja. Bog jo je obdaril ne le s precejšnjim časnim premoženjem, temveč, kar je še več vredno, da je nad vse vzgledno znala navajati svojo družino k poštenemu krepostnemu življenju. Poleg tega pa je od obilnosti svojega premoženja rada pomagala ubogim, da ni vedela levica, kar je storila desnica. Pri tej hiši se ni smela izgovoriti nikdar kaka nespodobna beseda, da bi jo pokojna ne bila zavrnila. Pa tudi med otroci in stariši je vladalo najlepše sporazumljenje, ker nobeden izmed otrok si ni upal ugovarjati zapovedi svojih staršev. Mi želimo pokojni na onem svetu večni mir in pokoj, na tem svetu pa mnogo posnemovalk!

m **Hoče.** Dne 2. julija je pokosila smrt 12letno učenko Marijo Ačko iz Pivole. Bila je lepo previdena s sv. zakramenti za umirajoče in mirno v Gospodu zaspala, torej v najlepšem cvetu nedolžnih let. Da so jo vsi šolarji in odrasli imeli radi, je pričal njen pogreb, katerega sta se udeležila oba oč. gg. kaplana in tudi hočka šolska mladina. Bodi ji zemljica lahka!

m **Veliko ljudsko veselico** v Kamnici prirediti Kat. del. društvo v Mariboru v nedeljo dne 3. avgusta t. l. Na vspeh je godba, petje in razne ljudske zabave.

m **Sv. Križ nad Mariborom.** Podružnica Slov. Straže pri Sv. Križu nad Mariborom je odposlala osrednji blagajni Slov. Straže v Ljubljani 104 K 20 vin., pač lepa svota za to majhno obmejno župnijo, ki dela podružnici vso čast! Podružnice posnemajte! — Za Slov. Stražo je daroval Ant. Kocbek, župnik pri Sv. Križu nad Mariborom v odgovor na predzno „fehtanje“ nemškega Schulvereina 5 kron. Živjoli!

m **Sv. Peter pri Mariboru.** Slov. gosp. izobraž. društvo „Skala“ priredi v nedeljo, 3. avgusta na vrtu gostilne g. Muršeca veliko veselico. Spored: Govor (Fr. Zebot), gledališka predstava, srečolov, konfeti, godba ter razne druge zabave. Ker je del čistega dobička namenjen Slov. Straži, zato se vsi domači in sosednji Slovenci prijazno vabijo.

Ptujski okraj.

p **Ptuj.** Gospod urednik! Ne pozabite med tržnimi poročili naznaniti, da je postal šnops dražji. — „Štajerc“ bo namreč veljal za naprej 4 K. To je za vse šnopsarje žalostna novica. Prej je imel „Štajerc“ vsaj to zaslugo, da je praznil žepe nemških društev in zagrizencev, sedaj pa smatra svoje bralce že za dovolj poneumnjene, da si ga sami vzdržujejo. — Baje dobimo zopet novega odvetnika. Kmetje propadajo, odvetniške pisarne pa vstajajo. To je zasluga našega „Štajerca“. Saj sta njegova nadurednika dva advokata!

p **Ptuj.** V soboto, dne 2. avgusta, bo v hiši tik pošte otvoril brat g. državnega poslanca Brenčiča, g. Alojzij Brenčič, novo trgovino z manufakturnim blagom. Našim somišljenikom novega trgovca najtopleje priporočamo!

p **Vurberg.** V nedeljo, dne 27. julija, se je pri nas zgodila nesreča. Dva, že odrasla fanta sta streljala z revolverjem. Ko se revolver ni hotel sprožiti, obrnil ga je baje mladenič Martin Čeh proti sebi, a takrat je strel počil in ga je zadel naravnost v srce, da je bil pri priči mrtev. Če bo sodnijska komisija spoznanja drugače, bomo poročali. Nekemu posestniku pa se je izgubil sin, prav pameten fant. Nihče ne ve, kam je odšel.

p **Sv. Barbara** v Halozah. Dne 4. t. m. smo obhajali v Gruškovecu prekrasno slavnost v čast slovan-skima apostoloma sv. Cirilu in Metodu. Imeli smo v svoji sredini državnega poslanca Mih. Brenčiča, kateri nam je v krasnih besedah razložil, kako moramo posnemati in hoditi po potih naših slavnihih apostolov. Govoril je tudi naš č. g. kaplan Iv. Baznik, kako se moramo Slovenci boriti pod zastavo sv. križa proti nemškutarstvu, ako hočemo, da se bomo veselili enkrat sreče in veselja naših velikih učencev sv. Cirila in Metoda. Žarel je na vsaki strani križa kres. Naša vrla godba pod vodstvom g. Kranjca je udarjala krasne komade. V zvoniku so ves čas slavnosti krasno pretkavali in tako povečali našo slavnost. Nasprotniki — liberalci in nemškutarji — so priredili svoj „bluf“ na Humu, seveda kot ponavadi s celonočnim plesom in popivanjem. Pač žalostna čast za liberalne Slovence, da tako časte sv. brata Cirila in Metoda.

p **Leskovec.** V nedeljo, 27. julija zjutraj, je umrl v Strmcu, previden s sv. zakramenti, doboletni cerkveni ključar Anton Potočnik. — Še v soboto se je odločil, da pojde v ponedeljek iskat zdravja k usmiljenim bratom v Gradec. Pa že v nedeljo zarana je odšel, pa ne v Gradec, tudi ne v cerkev, prižigat belih sveč za službo božjo, kakor je delal toliko let, ampak v večnost. Njegova duša se je vrnila k Stvarniku po plačilo. Lepo je skrbel za cerkev vsa leta, kar je bil ključar. Da je bil priljubljen tudi pri sosedih in znanjih, je pričala v torek dolga vrsta pogrebcev, ki so ga spremljali k grobu. Bil je zvest pristaš Kmečke Zveze, prijatelj in naročnik „Slovenskega Gospodarja“. Zafo se spodobi, da se tukaj spominjamo vrliga moža. — Bodi mu zemljica lahka! Nebeški ključar sv. Peter naj ubogemu zemeljskemu ključarju milostno odpre nebeška vrata!

p **Sv. Bolfenk** na Kogu. Gospodu Tomažiču in pajdašem se zdaj hudo godi. Njihovi agenti letajo od hiše do hiše, da bi še vlovili kje kakega kalina. Pa celo najzvestejši jim obračajo hrbet. V lice jim pravijo: „Bom že, bom že kre vas“, iz žepov pa jim kažejo nekaj drugega. Joj, kaj bo, kaj bo! Pri naših pa ne bo manjkala niti en mož. Vsak mora na volišče, ki čuti z narodom.

p **Mladeniški shod** se priredi v nedeljo, dne 3. avg. na Črni gori pri Materi božji za ptujski in sosedne okraje. Govorita gg. dr. Hohnjec in dr. Korošec. Mladenci iz zahodnih župnij se zbirajo pri podružnici v Župečji vasi, mladeniči iz vzhodnih župnij pa v župnijski cerkvi pri Sv. Lovrencu na Dr. polju ter gredo v procesiji na Goro. Po sv. opravilu bo takoj zborovanje. potem odmor in skupen odhod ter telovadba pri Sv. Lovrencu na Dr. polju, pri kateri nastopijo središki, ptujski, mariborski, hočki in slivniški Orli. Shod ima tudi namen proslaviti Konstantinov jubilej in 1050 letnico prihoda sv. Cirila in Metoda med Slovane. Mladenci, dvignite se in prihitite v obilnem številu na mladeniški tabor h Gorskim Materi Božji dne 3. avgusta! Ob pol 3. uri bodo v Št. Lovrencu slovesne večernice.

p **Vurberg** Za Slov. Stražo je nabral organist Anton Faneli na gostiji Jakoba Soko in Ane Lipnikar 3 krone 50 vin. Živjoli!

Ljutomerski okraj.

I **Ljutomer.** Torej farovski falotje smo, ker nismo v zadnjem pismu peli dovolj slave Joškotu Rajhu. Tako nas imenuje „Narodni List“ v dopisu, ki je baje prišel iz Vučje vasi. Toda nad to našo pomanjklji-

vostjo — in kateri človek ni brez pogreškov, saj jih ima gotovo tudi naš Joško — ni bil tako razburjen Joško sam, kakor nekdo drugi, ki rad je in pije zastoj ne samo pri farovških falotih, ampak celo po farovžih samih. Treba bo, da zopet postrizemo liberalcem peroti, ker so se začeli nekoliko previsoko dvigati.

1 Sv. Peter pri Radgoni. Radi boleznj preč. g. župnika in duh. svetovalca Meška pri Kapeli se bo obhajala nova sv. maša č. g. primicijanta Antona Bratkoviča pri Sv. Petru pri Radgoni v nedeljo, dne 3. avgusta.

1 Ljutomer. V nedeljo, 3. avgusta ima Dekliška zveza podučno predavanje. Mladenke, pridite!

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Opozarjamo in vabimo že danes na veselico, ki jo priredi pri nas štajerski pododbor Slov. Dijaške Zveze, dne 10. avgusta z igro „V Ljubljano jo dajmo“.

Slovenjgraški okraj.

s Slov. Gradec. Iz popotne torbe. Dan pred godom sv. Jakoba je šlo nekaj zadržavskih Pohorcev na božjo pot k Sv. Uršuli nad Slov. Gradcem. Pot jih je peljala skozi mestec Slovenji Gradec. Imeli so na prsih šopke z barvami, kakoršne Nemci tako težko vidijo. In ravno ti šopki so nam pomagali spoznati, da se tudi v Slovenjem Gradcu nahaja nekaj precej napetih Nemcev. Ko je prišla namreč cela družba v neko gostilno, ime za danes zamolčimo, je par oseb s čudno zavistimi besedami pokazalo nemško srce v pravi luči. Družba je kmalu zapustila dotično gostilno in v odgovor Nemcem so si zavedni romarji preskrbeli pri Sv. Uršuli še posebne slovenske znake ter jo s s temi na prsih primahali drugi dan nazaj v Slovenji Gradec. Takrat pa so obiskali izrecno le Narodni Dom in s tem pokazali, kaj da napravi zarobljena, neslana opazka na zavednem Slovincu!

s Sp. Mislinjska dolina. Zadnji teden je bila v Spodnji Mislinjski dolini velikanska povodenj, ki je povzročila mnogo škode. Radovedni smo, če boče ta velika nesreča omehčala deželo, da začne z regulacijo Mislinje.

s Šmartno ob Paki. Martin Pirtovšek, tukajšnji župan, bo obhajal s svojo ženo Terezijo, rojeno Goveđič, v nedeljo, dne 10. avgusta v tukajšnji cerkvi ob 10. uri dopoldne zlato poroko. Znanci in prijatelji ste povabljeni, da se udeležite slavnosti.

s Škale. V nedeljo, dne 27. julija, je bil za nas strašen dan. Okoli 4. ure popoldne nas je obiskala strašna nevihta z bliskom in gromom ter točo. Med strašnim gromenjem je padala dober četrt ure precej debela toča, katera je napravila veliko škode. Strela je udarila tudi v gospodarsko poslopje posestnika Jurija Videmšek v Škalah in v gospodarsko poslopje F. Sitar v Št. Bricu. Oboje je pogorelo do tal. Prvemu posestniku so zгореle tudi svinje. Z največjim naporom so rešili komaj tik stoječe hiše. Na prvo pogorišče so prihiteli ognjegasci iz Družmirja. Vsa hvala jim, ker so zopet prihiteli, kakor je vedno njih navada, prvi. Še-le za njimi so dospeli velenjski ognjegasci, seveda zadnji, s svojo „tajč-komando“. Posestnika sta le za malo svoto zavarovana.

s Marenberški okraj. Neurje je povzročilo mnogo škode po našem okraju. Na Remšniku je razdrlo občinske ceste tako, da ni bilo mogoče priti ne na Brezno ne v Marenberg. Plazovi so uničili več travnikov in njiv. Slična poročila prihajajo iz Vuzenice, Mute in Vuhreda. Poslanec dr. Verstovšek je storil pri raznih oblastih potrebne korake.

s Starigr. Kmetijsko bralno društvo priredi dne 10. avgusta veliko narodno veselico v proslavo Konstantinovega jubileja.

s Razbor pri Slovenjgradcu. Igrai: „Kazen ne izostane“ in „Pri gospodih“ se bodo na splošno željo v nedeljo, dne 3. avgusta ponavljali. Začetek ob pol 2. uri popoldne.

Konjiški okraj.

k Tepanje. V soboto, dne 26. julija popoldne je peljal naš posestnik Al. Kolar, p. d. Fijavž, težek voz (s 500 komadi) opeke po tepanjskem bregu državne ceste domov. Tam se je začel z nekom razgovarjati, med tem pa je pustil, da je nezavrt voz, v katerega je imel vpreženih par krav in par volov, šel naprej. Toda ta neprevidnost je zakrivila silno nesrečo. Oba vola, ki ju je bil še-le pred kratkim kupil na sejmu, sta prišla pod kolo ter se tako poškodovala, da so morali enega takoj zaklati, drugega bodo pa zaklali čez en teden. Pomilujemo nesrečnega posestnika ter mu sočutno kličemo: Dragi sosed, zaupaj ob vsaki nesreči trdno in nepremakljivo v Boga! — Vozniki, bodite previdni!

k Zreče. Pri mesečnem sestanku Dekliške zveze v nedeljo so razven voditelja tudi govorile: Hren Trezika, Ivšek Lojzika, Hren Anica, Leskovar Zehka, Jevšenak Tončika. — Tokrat se je za prihodnji šhod napovedal pouk o gospodinjstvu.

k Črešnjice. Tudi tukaj beremo par dobrih časnikov. Pa tudi ena ptujška cunja se vlačí po teh goricah. Ima pa že precej prhlega naročnika. — Tukaj bo 3. avgusta nova sv. maša. Daroval jo bo tukajšnji rojak č. g. p. Dionizij Pristovnik iz kapucinskega reda.

k Radanaves. Dne 16. julija je med gostim dežjem strašila toča tudi po naši okolici in v Spodnjih Zrečah pa na Gračiču. Po vinogradih oškodovano je še tisto malo grozdja, kar ga je bilo ostalo po zimskem mrazu. Toda v nadlogah se tolažimo deloma z dejstvom, da se ljudem po drugih krajih, kakor beremo v časnikih, godi še hujše.

k Vitanje. Gospod Vučak, voditelj tukajšnje orožniške postaje, je odlikovan tako, da sme nositi dolgo sabljo in revolver.

Celjski okraj.

c Celje. Dne 28. julija je došel v Celje pravosodni minister dr. Hochenburger ter si je ogledal okrajno in okrožno sodnijo ter prostor za stavbo novega sodnijskega poslopja. Za čas, ko se bo zidalo sodnijsko poslopje, se bo namestila okrožna sodnija v stari mestni šoli v grofiji.

c Celje. Naši nemškonacionalni Celjani nič ne držijo na stara celjska imena in stari sloves našega mesta. Sedaj hočejo imenovati Krožno cesto od Bismarkovega trga do Graške ceste po hudem Nemcu Petru Roseggerju — „Roseggerring“. Bi radi vedeli, kake zasluge ima ta nemškonacionalni mož za naše Celje.

c Hmelj. Savinjska dolina, dne 28. julija. Od zadnjega poročila se je vreme dokaj izboljšalo. „Golding“ se polagoma razvija in pripravlja k zoritvi. V obče se ga bo manj pridelalo kakor lani, pa kakovost bo izborna. Ravno tako se tudi pozni hmelj po malem spušča v bučke. Tu in tam se prikazujejo znaki črne bolezni (Schwätze), če bi šlo to naprej, bi bil pozni hmelj zelo v nevarnosti. Prav rani hmelj, ki se ga pa v Savinjski dolini morda pridelala le kakih 80 meterskih stotov, se že obira in se prodaja po 4 K do 4 K 20 vin. kg. Za naprejprodajo so se zopet oglasili kupci in so ceno nategnili od 300 K na 320 K za 100 kg. Pa tudi ta cena ni primerna za danes, ker se na Nemškem hmelj, ki ni boljši od našega „goldinga“, prodaja naprej po 472 K meterski stot. Kako se bojujejo v Žatecu proti naprejprodaji, se vidi iz tega-le slučaja: Neki hmeljar je prodal del svojega hmelja po 440 kron meterski stot, potem so pa pritiskala uredništva žateških listov in Hmeljarsko društvo na njega, da on, kot ud raznih kmetijskih korporacij, pač ne sme, da bi hmelj prodajal naprej, ker so vsa ta društva proti naprejprodaji. Potem je on razdril kupčijo, akoravno je moral plačati 1000 K odškodnine dotičnemu kupcu. V Žatecu se bernja pač ne izboljšava in sodijo, da ga bodo pridelali kakih 80.000 stotov. Lani so ga pridelali 240.000 met. stotov, seveda po 50 K stot. Zateški trgovci, kakor tudi hmeljarji, sodijo, da bo stal letos stot hmelja 250—300 K, seveda mislim stot po 50 kg. Iz Ogrske, s katero naši kupci strašijo hmeljarje, se poroča, da ravno tako občutijo slabo vreme, kakor drugod in se bo hmelja komaj polovico pridelalo od lani. V Nemčiji se bernja poslabšuje. Iz Angležkega so si poročila navskriž, ena poročajo, da se ga bo kakih 60.000—80.000 et. manj pridelalo kot lani, drugi se zopet nadejajo, da se bo hmelj izboljšal, ker mrčes ponehuje. Eдина je Amerika, ki se nadeja obilne bernje. Zadnja poročila so sledeča: Žatec, 27. julija: Nekaj dni imamo solnčnih in toplih, torej se upa, da se bo bernja izboljšala. Pridelak hmelja v Avstro-Ogrski se računani na 230.000—240.000 stotov, torej 1 tretjino do 1 polovico manj kot l. 1912. Nemčija računa s povprečno bernjo. Slabejše poročila Francija. Rusija računa na dobro srednjo bernjo. Belgija in pa Holandska bosta imeli slabo bernjo. Gotovo pač je, da od sedaj naprej 14 dni do 3 tedne je odločilno, ali bodo cene srednje ali visoke. Florijan Rak.

c Petrovče. „Slovenski Narod“ poroča, da se bodo vršile pri nas občinske volitve dne 6. in 7. avgusta.

c Petrovče. Društvo Gospodar priredi dne 3. avgusta 1913 ob ¼. uri popoldne gledališko igro: „Divji Lovci“ v prostorih Društvenega Doma po večernicah. Narodni igralec s petjem v štirih dejanjih. Na vspredu je tudi godba in petje. — Pridite!

c Griže. Da bodo vsi člani spodnještajerske bratovske skladnice vedeli, za kaj se gre pri zadnjih naših posvetovanjih, jim objavljamo odlok rudarske oblasti, ki se glasi: Na podlagi razsodbe o ugovoru c. kr. ministrstva za javna dela z dne 19. aprila 1913, št. 51.584 — XVI — 1912 glede pravomočnosti tuuradnega ukrepa z dne 15. aprila, št. 1855, veljajo sledeče dodatne določbe k par. 45, 46 in 86: Dokler se ne ukrene kaj drugega, se ustavi vsako plačevanje onih rezervnih deležev, ki so bili pridobljeni do 31. dec. 1910. Izplačevalo, oziroma plodonosno nalagalo ali naukavalo drugim bratovskim skladnicam se bo le one rezervne deleže, ki so bili pri vstopu v delo prineseni od drugih bratovskih skladnic, oziroma one rezervne deleže, ki so bili pridobljeni do 1. januarja 1911, v kolikor so bili v tem času prispevki plačani. Na zadnje navedene rezervne deleže je odmeriti tako, da se ravna rezervni delež brez obresti po visočini zneska, ki so ga člani vsak za-se vplačali v označeni dobi svojega članstva potom lastnih prispevkov. — Ta odlok je izdalo c. kr. rudniško glavarstvo v Celovcu dne 26. aprila 1913. Ker so se delavci zasebno med seboj že zmenili, kako preprečiti škodo, ki prihaja iz tega odloka, je sedaj njihova naloga, da njihove predloge sprejme tudi bratovska skladnica. Delavci, pristopajte k Jugoslovanski Strokovni Zvezi!

c Braslovče. Posestniku Antonu Balant je pred enim tednom poginila kobila, vredna 1200 K in pred par leti tudi ena enake vrednosti. Z velikim veseljem in skrbjo je redil mlade živali, a pride nesreča in ves up in nada je uničena. Na polju toča, v hlevu nesreča, ni čuda, da mineva veselje do kmečkega stanu. O ubogi kmet, kolikim nevarnostim si izpostavljen!

c Savinjska dolina. Mnogo, kakor še nikdar poprej, je pisal letos „Slovenski Gospodar“ o stanju in rasti hmelja in zdaj smo že pred takozvano hmelj-

ske sezono. V Savinjski dolini je takrat polno življenja in mrgolenja tujih ljudi, mimogrede naj omenim, da naj se kolikor mogoče postreže v hrani in stanovanju tujim obiralcem, da imajo lepše spomine na naš kraj in se potem lahko zahteva, da lepše obirajo. —

c Gomilsko. Tri in pol meseca ni bilo pri nas pogreba! Znamenje, kako je tukaj zdrav kraj! Sedaj pa nam je v enem tednu pobrala kruta smrt 3 blage može! V Št. Rupertu je umrl dne 16. julija posestnik Martin Potočnik, dolgoletni cerkveni ključar in neustrašen pristaš K. Z. 19. julija nas je pa zapustil blagi sosed Alojzij Boldin na Gomilskem, ki je stal vedno v naših vrstah ter moral zlasti pri zadnjih drž.-zbornskih volitvah mnogo preganjanja pretrpeti. In 20. julija je izdihnil nadebudni dijak, osmošolec celjske gimnazije, Krištof Lončar, svojo blago dušo v najlepši starosti 23 let. Vseh treh pogrebov se je udeležila velikanska množica pobožnega ljudstva, ki je z glasnim ihtenjem poslušalo slovo, ko je je vsem trem govoril domači župnik! Vsem trem: večni mir in pokoj, njihovim zaostalim pa naše iskreno sožalje!

c Gomilsko. Dne 3. avgusta obhajamo tukaj slovesno najdenje sv. Štefana, farnega patrona! Dvojno sv. opravilo, procesija s presv. Rešnjim Telesom. Pridigujeta p. Ladislav in dr. Lukman. Ta dan priredi tudi Slovenska dijaška zveza svoj občni zbor in popoldne ob 3. uri veliko ljudsko veselico. — So sedje, zlasti zavedna Savinjska dolina, na plan!

c Grajska vas. (†Osmošolec Krištof Lončar.) Ob mraku v nedeljo, dne 20. t. m., je izdihnil svojo blago dušo osmošolec Krištof Lončar. Neizprosna smrt je nepričakovano prerezala nit življenja v cvetu mladosti in prekrizala vse misli in želje, ki jih je gojil ta ljubljani mladenič v svojem srcu. Kruta sušica, ki pobere toliko mladih življenj, tudi njemu ni prizanesla. Izginil si, dragi Krištof, iz tega sveta, ki ti je nudil le trnje in osat, črna zemlja je sicer pogoltnila tvoje telo, a v duhu nam ostaneš nepozabljiv! Saj je bil predragi pokojnik tako marljiv, ljubeznjiv, pobožen in ponižen značaj, kakor so le redki med dijaki. Tudi med svetom ni pozabil naukov, ki mu jih je položila njegova skrbna mati na srce, ampak se jih je držal do zadnjega vzdihljeja. Zato pa se je tudi srečno poslovil iz te solzne doline. Preminul je ves vdan v voljo božjo, še par ur pred smrtjo preveden vnovič s sv. zakramenti za umirajočega. Njegov pogreb je bil sijajen. Pri odprtem grobu govoril je v ginljivih besedah č. g. župnik Grobelšek v slovo. — Naj bi mu bila lahka domača zemlja slovenska, katero je tako prisrčno ljubil!

c Vransko. Za župana je zopet izvoljen prejšnji župan Karol Šventner. Letošnje volitve so pokazale, da zadnjokrat.

c Dobrovlje pri Nazarjih. Dne 16. t. m. so se pripodili iz Solčavskih planin sem črni oblaki. In med groznim treskanjem in nalivom se je vsula toča, debela kot lešniki, nekatera celo v debelosti drobnih orehov. Škoda je precejšnja, vendar hvala Bogu, da ni bilo hujšega. — Naše Izobraževalno društvo je priredilo pred dobrima dvema letoma predavanje, na katerem je g. J. E. Kalan iz Ljubljane predaval o alkoholizmu; orisal je vse slabe strani pijančevanja. Toplo nam je priporočal družbo treznosti, v katero nas je tudi precej pristopilo. Toda žal, reči moram, da bi bilo bolje, ko bi se nekateri ne bili vpisali. Nekateri od tistih pijančuejajo sedaj ravno tako kot prej. S tem dajejo drugim slab vzgled. Žalostno, da so nekateri toliko udani pijači, posebno smrdljivemu šnopsu! Mnogi znosijo sleherni groš v gostilne in trgovine za to ljubo žganje, ne glede na to, da si morajo vsak vinar trdo prislužiti in da nimajo potem niti za najpotrebnejše stvari denarja. Zares skrajno potrebna nam je Sveta vojska zoper nesrečno pijančevanje. Kdor je čital uvodni članek v 27. številki „Slovenskega Gospodarja“, ta ve, koliko denarja se izmeče med nami samo za žganje, kje pa so še druge pijače. Zatorej možje, žene, fantje, dekleta, vsi v boj proti najhujšemu sovražniku človeštva — kralju alkoholu, in glejmo, da bo armada Svete vojske kmalu močnejša kakor kralja alkohola. Tako nam pomagaj Bog!

c Oljka. Štajerski okrožje Jugoslovanske Strokovne Zveze je naredilo zadnjo nedeljo izlet na Goro Oljko. Delavcem-izletnikom se je pridružilo tudi mnogo občinstva iz drugih stanov, in tako je bilo na gori na tisoče ljudi, ki so najprej zadostili v cerkvi svoji verski dolžnosti, potem pa se udeležili Zvezinega zborovanja pod milim nebom. Poslanec dr. Korošec je govoril o ciljih katoliške in slovenske delavske organizacije, urednik Moškerc iz Ljubljane o njeni potrebi, a marljivi organizator Vek. Zajc je vspodbujal navzoče, da dosedanji člani ostanejo zvesti Zvezi in da se je naj oklenejo tudi novi prijatelji v obilnem številu. Vse je bilo zadovoljno z lepim shodom na krajsni Oljki.

c Z Menine planine. V „Narodnem Listu“, št. 29, opisuje nek frakarski dopisnik potek glavne skupščine gornjegrajskega okrajnega zastopa dne 7. julija t. l. Dopisnik lažljivo trdi, da je Turnšekov predlog, naj se g. Praprotnika, nadučitelja v Mozirju, priporoča radi zasluga za sadjarstvo v najvišje odlikovanje, propadel. Res je le, da načelnik predloga radi nesporazumljenja in napačnega mnenja ni hotel dati na glasovanje. Torej o propadu ni govora. Sicer pa vživa g. Praprotnik radi svojega 40letnega vzornega delovanja v prid sadjarstvu našega okraja povsod zasluženo priznanje. G. Praprotnik pa tudi odklanja vsako osebno odlikovanje. On je vesel, ako vidi glede šole in sadjarstva lepe uspehe. — Dopisnik „Narod-

nega Lista" je po liberalni navadi zamolčal poročilo g. Turnška ml., ki je poročal, da je dobil okraj po posredovanju poslanca dr. Verstovška pri nekem zavodu v Gradcu posojila 200.000 K po 4%, da se izplačajo draga posojila tukajšnjih denarnih zavodov. S tem si prihrani okraj na leto 2000 K. Dopisnik je seveda to lepo zamolčal, da ne bi davkoplačevalci spoznali, da naši ljudski zastopniki res delajo povsod za naš blagor. Liberalni poročevalec tudi pozabi omeniti pomoto nekega tukajšnjega denarnega zavoda iz l. 1911, katero je pri pregledovanju računov našel gospod Turnšek in jo je tudi v javni seji okrajnega zastopa omenil. „Pomota“ znaša celo 1000 K. Zgodovina tega, liberalcem tako neljubega tisočaka, je zapisana v knjigi sejnega zapisnika. Liberalci, skrbite za večji red v vaših posojilnicah, pa ne bo toliko polomov! Liberalni dopisnik tudi omenja, da je g. Turnšek celo odbornik S. K. Z. G. Turnšku je to gotovo bolj v čast, kakor pa da bi sodeloval pri falšnih liberalnih organizacijah.

c **Ljubno.** V nedeljo proti večeru je bil hud nalive in toča na Teru, kjer je bilo oškodovanih mnogo posestnikov. Sedaj je v gornjegrajskem okraju že tretja občina, ki je hudo prizadeta po uimih.

c **Luče.** V nedeljo, dne 27. julija, se je vršil pri nas shod S. K. Z., na katerem je poročal poslanec dr. Verstovšek. Volilci, ki so prišli iz obširnih župnij Luče in Solčava, so pazno poslušali izvajanja o raznih zakonih, o gospodarskih vprašanjih, zlasti še o pašniškem vprašanju in o osebnodohodninskem davku. Posestnik L. Robnik je povdarjal v svojem govoru razburjenje živinorejcev glede pašnikov v gornjegrajskem okraju, označuje nezadovoljnost in ogorčenost ljudstva ter izreka g. poslanca iskreno zahvalo za njegovo postopanje v prid ljudstvu. Na predlog č. g. župnika Lekšeta se izreče dr. Verstovšku in poslancem S. K. Z. popolno zaupanje.

c **Luče.** Katoliško izobraževalno društvo je priredilo v nedeljo igro: „Dve materi“. Igralci so zopet izvršili svoje naloge kar najboljše. Mešani in moški zbor sta zapela nekaj narodnih pesmi. Lepa alpska vasica Luče ima v okrilju Katoliškega izobraževalnega društva svoje gledališče. Zasluga gre č. g. župniku, županu in posebno g. Dežmanu ter g. organizatorju. Dr. Verstovšek je po igri pred veliko množico ljudstva označil pravo delovanje S. K. S. Z. in izobraževalnih društev. Povdarjal je zlasti vzgojalni namen teh društev in z veseljem pohvalil nad vse delavno društvo v Lučah. Le naprej po začrtani poti za blagor ljudstva!

c **Škofja vas** pri Vojniku. Pri občinskih volitvah dne 28. in 29. julija so z veliko večino v vseh treh razredih zmaga kandidata tje katoliške stranke. Živeli! Več prihodnjic.

c **St. Jurij** ob juž. žel. Strela je udarila v gospodarsko poslopje Jakoba Mastnak in je užgala. Poslopje je popolnoma pogorelo.

c **Dramlje.** Sodnijski akti v Celju govorijo tole novo zgodbo o Jarnoviču: Tako se je zgodilo pred kratkim, ko je Jarnovič v svoji trgovini ozmerjal in s škropilno cevjo natepel nekega fanta, misleč, da udriha po dopisniku „Slovenskega Gospodarja“. Dotični fant je tožil Jarnoviča in dne 22. julija bi se imela vršiti obravnava pred celjskim okrajnim sodiščem. Spravni predlog sodnika in žalostni obraz Jarnoviča pa sta uplivala, da se razprava ni vršila. Sklenila se je poravnava, glasom katere plača obtoženez Miloš Jarnovič 10 K društvu za varstvo otrok in stroške tožiteljevemu zastopniku, v znesku 20 K. Gospod Jarnovič, ali tudi to „ni res“?

c **Sv. Peter** na Medvedovem selu. Pri nas bo v nedeljo, dne 3. avgusta, slovesno obhajal svojo zlato sveto mašo vlč. g. vpk. župnik Janez Sparhakl. Vsa župnija z veseljem pričakuje to izredno slovesnost. Ljubeznjivemu starčku-zlatomašniku želimo, da jo srečno dočaka.

c **Zibika.** Zadnjič je v izjavi Blumer-Purkhart-Čander pomotoma izostala besedica „v Zibiki“. Da se torej omenjena izjava prav tolmači, naj zado- stuje ta popravek.

c **Laško.** Dolgotrajno deževje je tudi v naši okolici napravilo veliko škodo. V Uničnem, občina Sv. Krištof, se je bližju hiše Marije Mesner splazil cel hrib. Dne 19. julija je ogromna množina blata in kamenja drla s hriba preko vinograda naravnost proti hiši omenjene posestnice. Hišo je plaz zelo poškodoval, vendar je večina deroče prsti zasula le bližnjo cesto. Vinograd je popolnoma uničen. Posestnica trpi veliko škodo.

c **Sv. Miklavž** nad Laškim. V ponedeljek, dne 21. julija, je umrl tukaj Janez Lapornik, posestnik v Lažišah, in deželni melioracijski predelavec, kateri je zadnja leta delal na mnogih krajih Spodnje Štajerske. Rajni je bil star 53 let. Bil je vedno zvest pristajaš naše stranke. Pokojniku svetila večna luč! Žalujochi rodbini pa iskreno sožalje!

c **Gomilsko.** Vabilo na veliko ljudsko veselico, ki jo priredi pododbor „Slov. dijaške zveze“ ob priliki svojega občnega zbora na Gomilskem, dne 3. avgusta t. l. v dvorani „Gasilnega doma“ in sosednjem vrtu. Spored: 1. H. O. Vogrin: „V posavski šumi“. (Velika glasbena slika, proizvajajo dij. tamb. zbor pod vodstvom tov. abiturienta Krošl-a). 2. Fr. Ferjančič: „Naš prapor“. Moški zbor, vodi tovariš Krpač. 3. Pozdravni govor. 4. Jurčič-Cesnik: „Domen“. Narodna igra v 5 dejanjih. 5. Bozzotti: „Oprostite me, o mati moja“. Tamb. zbor. Nato se vrši prosta zabava na okrašenem vrtu. Nastopi prva dijaška telovadna vrsta na orodju, petje, tamburanje, ribji lov, šotori, šaljiva pošta, komični prizori itd. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina: 1. sedež K 1-20, II. sedež 60 vin. Stojišče 30 vin. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. K obilni udeležbi vabi pripravljali odbor. Ker je čisti dobiček namenjen obmejnim Slovincem, se preplačila hvaležno sprejemajo.

c **Nazaret.** Dne 10. avgusta popoldne po večernicah se vrši v Nazaretu velik političen shod, katerega sklicuje kat. politično društvo za gornjegrajski okraj. Na shodu bo govoril posl. dr. Verstovšek. Kmetje, vsi na shod!

c **Kokarje.** Kmetje iz kokarske občine, udeležite se vsi shoda v Nazaretu, dne 10. avgusta po večernicah.

c **Ljubno.** V nedeljo, 3. avgusta priredi tukajšnja kmet. podružnica zborovanje po poznem sv. opravilu. Predavala bodeta č. g. župnik Dekort in poslanec dr. Verstovšek. Kmetje, pridite!

c **Dobrna.** Bralno društvo na Dobrni vabi k svoji prireditvi, ki bo v nedeljo, dne 3. julija po večernicah. Mladenci telovadnega odseka bodo predstavljali dve igri, mešan pevski zbor pa bo popeval narodne pesmi. Pričakujemo vse dosedanje prijatelje, pa želimo tudi novih.

Slovinci celjskega okraja, v nedeljo dne 3. avgusta na Gomilsko.

Brežiški okraj.

b **Brežice.** V Brezini je umrla Ana Lepšina, marljiva in poprej krepka kmečka mladenka, ki jo je pa zavratna bolezen položila na mrtvaški oder. N. v m. p.!

b **Posavje.** Dne 28. in 29. t. m. je promalo 600 štajerskih Slovincov iz Posavja s posebnim vlakom od Brežic na Brezje. Drugi dan je večina v najlepšem vremenu obiskala tudi Bled, imela na otoku službo božjo, prepevala po jezeru ter uživala tudi krasni razgled raz stari grad in so se romarji vsi veselega srca vrnili na svoj dom.

b **Videm.** Zopet je obiskal naš lepi Videm kruti angel smrti. Tokrat se je oglašil v hiši gospe Juvančičeve ter se dotaknil s svojo ledeno mrzlo roko preblage gospe, vdove Klotilde Aparnikove, roj. Tramsšek. Po dolgi in zelo mučni boleznini je zaspala v Gospodu dne 22. julija. Bila je učiteljica ročnih del. Svojim bivšim učenkam bo ostala v neizbrisnem spominu. Sploh, kdor jo je spoznal, jo je spoštoval in imel rad. Kako je bila rajna radi svojega blagega značaja povsod priljubljena, je pokazal njen nad vse sijajen pogreb, katerega se je udeležilo poleg številnega ljudstva 7 č. gg. duhovnikov. Blagi pokojnici želimo večni mir, ostalim žalujočim sorodnikom pa izrekamo naš najodkritosrenejše sožalje!

b **Rajhenburg.** Cvet rajhenburškega sokolstva so na novo izvaljeni armeški Sokoli. Stari so le nekaj tednov, a znajo že vse; ne bom rekli, da znajo dobro telovaditi, a znajo izvrstno čukati. O, da bi le vedeli fantje, pri čem da so. Vrgli bi sokolski znak raz svoje prsi. Čudno je to, da so stariši dopustili svojim sinovom vstop k Sokolom. A sedaj je že skoraj prepozno. Liberalci so jih vjeli na limanice, da se bodo sedaj težko odtrgali. Pa še nekaj. Tukaj se namerava ustanoviti odesk Sokolice. Na skrivnem se dela na to. Zelo pičlo število gospodičin je obljubilo svoj pristop, a še te le zato, da so se iznebile nadležnih prigovarjanj liberalnih Sokolov. Splošno se pa misli, da se bodo Sokoli prepričali, da jih znajo navihane gospodične pošteno voditi za nos.

b **Od Sotle.** Kako se to vjema? V odlični kmečki hiši, katere gospodar je ud Kmečke Zveze, ali kakor ga liberalci blagovolijo imenovati, „črn“, sem videl vabilo k veselici na 3. avgusta Ciril-Metodove podružnice. Veselica se vrši v hiši, katere gospodar gori za nemško šolo in ki trdno veruje, da le tisti, ki nemško govori in za nemštvo gori, je lahko srečen, mogočen, edino tisti zveličan. In udje te družbe si edini prilastujejo pravico do narodnosti. Že vidimo, da je res, da sta liberalci in nemčur eno. Ali kako se to vjema z narodnostjo?

b **Iz kozjanskega okraja.** Dne 16. julija okrog 5. ure popoldne je užgala strela kmetu Jožefu Labohar v Krivici, št. 11, župnije Prevorje, občine Lopatca, gospodarsko poslopje. Zgorelo mu je vse, kar je imel že spravljenega. Sreča, da še žita ni bilo v kozolcu. Istodobno je užgala strela hišo z malo prodajalno Fr. Baha na Polani, župnije pištanske, občine Drensko rebro. Kamaj pred par leti si je dal lepo popraviti hišo in je priredil malo trgovino, a zdaj mu je strela ves up razdajala in uničila. Zgorelo mu je menda vse, kar ni mogel rešiti. Skodo ima veliko. Če je bil zavaran, bode nekaj že dobil povrnjenega. V Dobležičih je tudi istočasno tresčilo v en vinski hram, ki je pogorel dotal. Vino so rešili delavci, ki so v bližini tretjačili in zvalili sod na prosto. Strašno je bilo to popoldan. Žareče strele so švigale zdaj tu, zdaj zopet tam, da je bilo strah in groza. Na petih krajih se je videl požar. Bog se nas usmili!

Najnovejše.

Na Balkanu. V Bukareštu so se v sredo začela pogajanja med balkanskimi državami. Vsi odposlanci imajo dalekosežne pravice in se jim ne bo treba za vsako stvar obračati do svojih vlad. Grški ministrski predsednik Venizelos je izjavil, da Grška ne bo odstopila morske luke Kavala ob Egejskem morju Bolgarom. Nemčija podpira Grke v nestrpnosti.

Proti prejšnjemu bolgarskemu ministrskemu predsedniku dr. Danevu se bouvedla preiskava, ker je tako lahkomišelnost ravnal ter ni storil ničesar, da odvrne od Bolgarije sedanjo nesrečo. Krivi se ga, da je potvoril brzojav, ki je zanesel zmešnjavo v vladni in vojaški tabor. General Kovačev trdi, da takega telegrama nikdar ni poslal Danevu. Telegram se glasi: „Izgubili smo zvezo med 7. in 8. divizijo. Srbsko prodiranje čez Kočano se ne bo dalo za- braniti. Prosite za posredovanje. General Kovačev.“

Vsled tega telegrama je v vojnem in vladnem taboru nastala prava zmešnjava, izgubili so glavo. Trdi se tudi, da je nekdo iz dalbolgarski vojni načrt Srbom in Grkom. Preiskava bo pokazala, koliko resnice je na vsem tem. Na vsak način je nerazumljivo, da je bil Danev tako malobrižen, nerazumljivo tudi, da se je začetna vojna sreča Bolgarov hipoma obrnila v nesrečo in da je Savov s svojimi najboljšimi pomočniki nenadoma odstopil.

Kolera divja. Vojni poročevalec francoskega lista „Žurnal“ pripoveduje: V Makedoniji, kjer je torišče sedanje vojske, je prišla kolera in se utaborila po celi deželi. Pod varstvom poletne vročine izpraznjuje mesta, uničuje vasi in napada vojaštvo. V Velesu je vsak dan na 200 mrtičev; srbski polk št. 6, ki je šel pred tremi dnevi še 800 mož, jih šteje samo 200. Tri četrtine vsega moštva leži na tleh, ne da bi bil počil en strel: kolera jih je pomorila. V Kumanovem je celo mesto šotorov, v katerih čakajo od kolere napadeni poslednje ure. Ko sem prišel mimo šotora, vjel sem pogovor dveh častnikov. Eden pravi: Danes zjutraj smo jih sežgali 243. Govoril je te besede v francoskem jeziku, da bi ga bolniki ne bili razumeli. Kdo so bili ti 243 mož, ali so vjetniki-Bolgari? Ne, ampak 243 zdravih, iz domovine pod orožje poklicanih mladeničev, ti so bili zjutraj sežgani, ne da bi bili videli sovražnika. Še hujše je v onih krajih, kjer si stojijo sovražniki oko v oko nasproti. Trupla ležijo po zemlji, okužujejo zemljo in zastrupljajo vođe in zrak. Vsi postanejo črni kakor Turki iz Male Azije.

Romarski vlak v Marjino Celje vozi dne 11. avgusta iz Maribora. Vožnja stane iz Maribora, Pesnice, St. Ilja in Spielfelda tje in nazaj v III. razredu 8 K 80 vin., v II. razredu pa 13 K. Vlak bo vozil po sledečem voznom redu:

Iz Maribora	ob 1. uri 05 min po noči.
Iz Pesnice	„ 1. „ 17 „ „ „
Iz Šentilja	„ 1. „ 29 „ „ „
Iz Spielfelda	„ 1. „ 39 „ „ „
V Kapfenberg pride	„ 4. „ 15 „ zjutraj.

Ako bode več kakor 800 romarjev, se bodo ti iz Kapfenberga v Au-Seewiesen peljali v dveh vlakih. Prvi bo odšel iz Kapfenberga ob 4. uri 30 min. zjutraj in pride v Au-Seewiesen ob 5. uri 50 minut. Drugi odide iz Kapfenberga ob 8. uri 25 minut in pride v Au-Seewiesen ob 9. uri 44 minut. Nazaj se vrnemo dne 13. avgusta. Tisti romarji, ki se bodo iz Kapfenberga peljali z drugim vlakom, bodo imeli v Kapfenbergu službo božjo. Prvi vlak gre iz Au-Seewiesena ob 1. uri 24 minut in pride v Kapfenberg ob 2. uri 40 minut popoldne. Drugi vlak odide iz Au-Seewiesena ob 5. uri 20 minut popoldne in pride v Kapfenberg ob 6. uri 30 minut zvečer. Iz Kapfenberga odide vlak ob 7. uri zvečer.

V Spielfeld pride	ob 9. uri 08 min. zvečer.
V Šentilj	„ 9. „ 19 „ „
V Pesnico	„ 9. „ 29 „ „
V Maribor	„ 9. „ 42 „ „

Iz Maribora do Kapfenberga in nazaj bo vozil samo en vlak. Ker železnica iz Kapfenberga v Au-Seewiesen nima na razpolago dovolj vozov za osebe, bodo pripravljene tudi popolnoma omiti tovorni vozovi, v katerih bodo postavljene klopi. Iz Au-Seewiesena v Marjino Celje je hoda še 7 do 8 ur. Na razpolago bodo tudi omnibus-vozovi, na katerih stane sedež s a m o t j e 5 K. Za nazaj si bodo romarji voz lahko sami najeli v Marjinem Celju. Kdor se hoče na omnibusu peljati, si mora prostor na njem kupiti ob enem z železničnim voznim listekom in sicer najpozneje do dne 6. avgusta. Kdor si voza naprej ne naroči, ga bode težko dobil. Cenjene p. n. dušne pastirje uljudno prosimo, da ljudem to romanje oznani- jo, denar za vozne listeke zbirajo in karte skupno naročijo. Denar je poslati edino le na naslov: „Romarski odbor“ v Maribor, Koroška cesta 5. V zahvalo za trud se bode za nje opravila v Marjinem Celju služba božja. Osebnost se karte lahko kupijo tudi v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Romarji od celjske, ptujske, ljutomerske in koroške strani naj se poslužijo večernih vlakov, da pravočasno pridejo k rom. vlaku v Maribor. Romarski vozni listek velja samo za vožnjo iz Maribora v Marjino Celje in do Maribora nazaj. Vožnjo v Maribor in iz Maribora domov si plačajo romarji sami. Duhovniki, ki želijo romarje spremljati in tam spovedovati, naj se javijo na vodstvo tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Vozni listeki se bodo pričeli razpošiljati še le dne 6. avgusta. — Romarski odbor.

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogato živino dne 24. julija 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni voli, tolsti 96—110 kron (izjemoma 116 kron), poltolsti 80—92 kron; suhi od 72—78 kron; volji za pitanje od — do — K; klavne krave, tolste od 72—84, poltolste od 50—70, suhe od 40—48, biki od 68—92, dojne krave od 4. teleta od — do — K, čez 4. tele od — do — K; breje krave od — do — K; mlada živina od 70 do 92 kron. Kupčija slaba, cene nazadujejo.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1-16, K 1-32; teleta Ia (izjemoma cena od K 1-32 do K 1-36); mlade svinje od K 1-64 do K 1-70; nemške pitanske svinje od K 1-60 do K 1-66; ogrske pitanske svinje Ia od K — po K —; ogrske pitanske svinje IIa od K 1-56 do K 1-60; mesne svinje od K 1-50 do K 1-60; bosnjaške pitanske svinje, suhe, od K — do K —; ovce od K —-90 do K 1-—; kozličji in jagneta od K 7— do K 10—. Kupčija slaba, cene poskočile.

Listnica uredništva.

Vučja vas: Podpis je ponarejen. Imamo vse dokaze v rokah. Kakor hitro se zgane, ga izročimo državnemu pravdniku. — Zibika: Za inserat prepzno. Ali naj prinesemo izjavo prihodnjic še enkrat? — Limbuš: Hvala za poročilo. Le večkrat kaj! — Dornova: Stvar se bo dala lepše uravnati po obč. zastopu. — Fram: Prepzno, za to številko

LISTEK.

Izgnanci.

(Povest iz prvih časov krščanstva.)

(Dalje.)

„A — tako!“ je vzkliknil vitez, „da, da, seveda... toda... toda... jaz sem hotel s tvojo gospo o nečem drugem govoriti, kar se tiče bolj mojega sina kakor pa mene.“

Sedaj je razumel Marcel pomen njegovega obiska, in sedaj je razumel tudi njegovo vprašanje glede nevestinega pajčolana. Sempronij je torej videl in opazoval deklice na dvoru.

To razkritje upravitelju nikakor ni bilo po volji. „Kar imava midva najprej poravnati“, je začel Marcel s posebnim naglasom, „je izplačanje posojila, in jaz želim v tem oziru natančnega pojasnila. Če ne moreš zdaj povrniti dolga, določiva dan, da greva skupno k sodniku, kjer se bo določil plačilni rok.“

„Toda, toda...“, plemenita Marcija me vendar ne bo spravila v zadrego. Skušal bom to malenkost vrniti prej ko mogoče.“

„Gre se za pravice nedoraslih otrok in postava zahteva gotove pogodbe. Premisli, na kak način bi lahko plačal dolg. Pričakujem te danes teden ob tej uri na trgu pred sodnikom!“

Marcel je dal znamenje, da je pogovor končan in Sempronij je odšel tiho skozi vrata. V svojem življenju še nikdar ni doživel takega razočaranja kakor ta dan.

V. poglavje.

Različna pota.

Zveza med Rimom in Sardinijo je bila že sama na sebi slaba. Zato je zima s svojimi viharji prekinita ves promet, in tako so pretekli december in prvi meseci novega leta, ne da bi dobil Hipolit kakšno poročilo iz Rima.

V Rimu je umrl med tem po kratki vladavi januarja l. 236. pod mečem krvnikovim papež Auterij in na njegovo mesto so izvolili diakona Fabiana, ko so prednika pokopali.

Sel, ki ga je poslal novi papež na prvi ladji, ki je vozila v Sardinijo, da bi mu javil svojo izvolitev in mu postal novo pomoč, je poročal po svoji vrnitvi o lepih uspehih, ki jih je dosegel častiljivi spoznavalec še bolj s svojim vspešnim vzgledom kakor z besedo med poganskimi svetniki. Faustinu je bila novica, katero mu je k pretekli jeseni poslal Fabijan, da mu je Florencija ostala zvesta, sladka tolažba v težkih izkušnjah. A čim bolj se je sešasoma po naukih Poncijanovih in po junaškem požrtvovanju Hipolitovem prepričal o božjem izviru krščanstva, tem težja mu je bila misel, da se bo Florencija, ker je poznal njeno mržnjo do vseh kristjanov, s studom od njega proč obrnila, če zve o njegovi izpreobrnitvi. Kakor upa obsojenec do zadnjega trenutka na pomiloščenje, tako se je tudi ubogih jetnikov upanje oklepalo pričakovanja, da stre njih verige tiranova smrt ali pa kak drug političen dogodek in jim da zopet prostost. Pa kakšno vrednost naj ima osvoboditev za Faustina, če ne dobi zajedno tudi svoje ljubljence! Ali ji naj skriva, če postane kristjan? Za kaj takega je bil preodkritosrčen in preblag. Po dolgi borbi je zmagala slednjič milost. Na Božič, ko je veliki duhovnik s svetim navdušenjem govoril o skrivnostih učlovečenega Sina

božjega, o njegovem rojstvu v betlehemskelem hlevu, je vrgel Faustina, premagan od neizmerne božje ljubezni, se Skofu pred noge in je zaklical: „Žrtev za žrtev! Če je Bog zamenjal svojo slavo s priprosto stalco, da bi me odrešil, potem sem tudi jaz pripravljen, za Njega to žrtvovati, kar čez vse ljubim. Če me tudi Florencija zavrže, ko ji povem, da rimskih bogov ne maram in da služim Križanemu, prej se hočem odpovedati njeni ljubezni kakor svojemu Bogu.“

„Tvoje prognanstvo v to temo je bila pot“, dejal je Poncijan, „po kateri te je peljal Bog k luči resnice; torej moj sin, zdaj naj ti bo naše trpljenje v nagrado, za katero hočemo kupiti dušo tvoje neveste.“

„O moj oče“, je vzdihnil Faustina globoko ganjen, „zdaj naj težka nesreča, ki nas je zadelala, po božji previdnosti služi za to, da pride tudi moja ljubljenska do spoznanja Kristusa. O, potem ne bo prišel noben vzdihljaj o krvoločnosti tirana Maksimina na moje ustnice.“

In Florencija?

Ko je mladenka po onem pogovoru z diakonom Fabianom drugo jutro svojemu očetu izjavila, da ne bo nikdar ženinu, ki ga ji bo on izbral, dala roke, dokler bo Faustina živ, jo je oenator, ves raztogoten nad njeno trdovratnostjo, pustil zapreti v temno izbo in ji ni dal več dni nič drugega nego kruh in vodo za živež. Misli je, da bo njegova strogost strla njeno trmo.

Če se je poprej lahko pritoževala pred Fabianom, kako malo da lahko stori za svojega ljubljence v primeri z velikimi žrtvami Hipolitovimi, je bila sedaj v stanu za njega in ž njim trpeti, in ta misel jo je vspešljivo k stanovitni vstrajnosti. Zajedno pa je imela sedaj priliko tukaj v zaporu v miru premišljevat, kar ji je Fabian povedal o Bogu, ki je človek postal, se v naše odrešenje na križu daroval, in čim več je o tem mislila, tem bolj so jo ganile te vzvišene misli.

Pri mislih na svojega ženina si je živo predstavljala, kako more žrtev Hipolitova na njega uplivati, da se uda veri, ki človeka k takemu junaštvu vspešbuja.

Prav je slutila, da ga ravno misel na njo, ki je izrazila tolikokrat pred njim svoj stud nad krščanstvom, najbolj odvrča od odločilnega koraka; o ko bi mu lahko povedala, da zdaj drugače misli o krščanstvu!

Četrty dan je prišel oče v njeno sobo. Ko mu je Florencija povedala, da še sedaj bolj ko prej vstraja pri svojem sklepu, ni poznala očetova jeza in togota nobene meje. Ves besen jo zagrabi za lase, jo tepe in suva in zapusti slednjič med strašnimi kletvami in pretinjami njeno sobo.

Drugo jutro je oče obžaloval in se sramoval svojega početja. Spustil jo je iz ječe, ker se je prepričal, da trdovratno dekle ne odneha. Strogost pa in hladnost, katero je kazal oče napram njej dan za dnevom, teden za tednom, sta bili za njo preskušnja, ki je bila tem težja, ker ni dobila že več mesecev nobene poročila o svojem ženinu.

Med tem se je v imenitnih krogih glavnega mesta veliko razpravljalo o tem dogodku. Nekateri so občudovali mladenko zaradi njene zvestobe, drugi pa iskali skrivne vzroke, da je tako ravnala. Ker si nikdo ni upal v Rimu javno govoriti o državnih zadevah zaradi cesarja, so tem hlastneje govorili o zasebnih zadevah in dogodljajih. Vsled tega se je tudi

ta dogodba izvedela in bila kmalu predmet najbolj različnih razprav in pogovorov. Senator je o vsem tem še več izvedel, kolikor je bilo potrebno, da bi se njegova jeza in srd do hčere še bolj razvnela. Kako srčno si je želela v tej stiski Florencija, da bi govorila z diakonom Fabianom. Prepričana je bila, da ji bo dal tolažbo in pogum, da bo vse potrpežljivo prenašala. A če je poslala po njega, da bi prišel k njej, ni bilo mogoče, ker je Florencij strogo prepovedal suznju, da bi koga pustil k njej, še manj pa je smela sama od doma.

Kljub tem zaprekam je prišla, ko je moral njen oče odpotovati radi trgovskih poslov, skupaj s Fabianom s pomočjo svoje strežnice. Fabian jo sicer ni mogel potolažiti s kakšnimi poročili o njenem ljubljencu, vendar je spoznal, da je njeno srce že tako sprejemljivo za nauke krščanstva, da ni odlašal, jo globokoje poučiti o spoznanju resnice.

„Kako lepo in vzvišeno je vse, kar mi poveš“, je vzkliknila Florencija; „kar v prah se spreminja vse, kar sem dozdej verovala in častila. Ne, takih naukov si ni mogel izmisliti kak človeški um; te nauke je gotovo Bog sam oznanjal ljudem.“

Po tem poskusu so pretekli zopet tedni, ne da bi bila prišla deklica skupaj s Fabianom; tudi vesti, ki so prišle začetkom pomladi iz Sardinije o izgnancih, ni mogel diakon kljub svojemu prizadevanju javiti deklici, ker jo je oče še strožje čuval.

Za to je imel poseben povod.

Ker pri tedanjih razmerah, ko so se zakoni v Rimu sklepali in razdirali, niso mogli ljudje razlagati in pojmiti njene neomajne zvestobe do svojega ljubljence, ki je bil obsojen v rudokope in tako že prištet k mrtvim, so mislili, da je deklica začarana.

Florencijina prijateljica, ki se ji je hlinila, je znala iz nje izvabiti par besedice, ki so obrnile ves sum na kristjane; sicer pa je deklica popolnoma ravnodušno tudi na zunaj kazala, kako visoko da spoštuje krščanstvo. Zato so brezdvomno mislili, da so jo c vseh skrivnostih in umetnostih izvežbani kristjani očarali.

Senator je bil po teku odkritja čisto razočaran in zbezan, Florencija je bila dosedaj njegovo veselje in pogum; ni bilo srečnejšega očeta od njega in zdaj so ji ti krščanski čarovniki zmešali glavo in iz ljubeznjive deklice napravili največjo trdovratnico in svojeglavko. Je li moglo ostati skrito pri toliki množici špijonov in ogleduhov, ki so bili takrat v Rimu, da čuti deklica s kristjani, ki so jih takrat preganjali z najbolj strogimi razglasi in odredbami? In kaj, če jo pokličejo na podlagi teh govorice pred sodnika? Florencij je s strahom mislil na škandal in sramoto, katera bo prišla s tem na njegovo hišo, in še z veliko večjim strahom na to, da bo morala njegova hči zaradi tega, ker se ustavlja cesarskim poveljem, umreti. Saj je ravno sam izkusil, kako trdovratno da vstraja otrok pri svojih načelih.

Po noči in po dnevi so mučile očeta te misli, in vsled tega ni bilo gotovo nikogar v Rimu, ki bi kristjane bolj črtil kakor Florencij.

Da bi svojo hčerko pred javnostjo in pred zasledovanjem špijonov zakril, in v nadi, da bo z veseliciami in drugimi nasladami obrnil misli svoje hčerke drugam, jo je poslal za nekoliko časa v Puteoli h Kvintinu, ki je bil njegov dolgoletni prijatelj in v mnogem oziru na senatorja navezan.

(Dalje prih.)

Iz celega sveta.

Napoleonov hrošč. „Scarabeus“ je hrošč, ki je igral veliko vlogo v verstvu starega Egipta. Egipčanski duhovniki so se ga dotikali z največjim spoštovanjem in so mu pripisovali nadnaravne lastnosti. Ta searabejska tradicija je bila tako močna, da je preživela tudi Egipt sam in da je dobila vstop v duše mož, ki so bili drugam zelo bistrega duha in nepristopni raznim vražam. — Napoleon I. je na svojem zmagoslavnem pohodu v Egipt našel v starem kraljevskem grobu krasen eksemplar searabeja, katerega je od onega časa vedno nosil pri sebi in kateremu je pripisoval nadnaravno moč in vse svoje velike zmage. Iz življenjepisa kneza Schwarzenberga, ki je bil za časa Napoleona avstrijski poslanec v Tuilleriesah, izvemmo, da je dal Napoleon pri neki slavnosti svojega searabeja kneginji z besedami: „Sprejmite ta zaklad, katerega sem nosil s seboj od onega časa, ko sem bil v Egiptu; izvršil je svojo nalogo, nič več ga ne potrebujem.“ Napoleon je nato pripovedoval kneginji, kako je tega hrošča našel in kako mu je pripomogel do velikanskih zmag. Sedaj, ko se mu je narodil sin, ki je bil ravnokar kronan za rimskega kralja, je že dosegel vrhunec svojih uspehov. — Čas, ko je dal Napoleon svojega čudodelnega hrošča v druge roke, je postal zanj po čudni igri res usoden mejnik. Od tega časa datirajo njegove izgube, ki so ga pripeljale do njegovega poslednjega padea in do izgnanstva na otok Sv. Helene. — Kneginja si je dala napraviti iz searabeja brožo. „Svetega hrošča“ imajo še danes spravljene na gradu Orliku.

Nebotične hiše v Novem Jorku. Nedavno so v Novem Jorku dogradili novo 18nadstropno hišo, v kateri se oddajajo prostori samo glasbenikom, pevskim učiteljem in drugim delavcem na glasbenem polju. Stene so v to svrhu na poseben način zgrajene, tako, da jih ne prodré noben zvok ali glas. Sedaj pa zidajo v Novem Jorku drugo hišo, ki bo imela 35 nadstro-

pij. Tu se naselijo s svojimi pisarnami, operacijskimi dvoranami itd. sami zdravniki: medicinci, ranocelniki in zobozdravniki — sami specialisti, tako, da se bodo zdravile v hiši vse bolezni. Na razpolago bo dvigalo, ki bo bolniški voz z bolnikom vred dvignilo v poljubno nadstropje naravnost v operacijsko dvorano. Preskrbljeno bo za vse potrebne električne in pa druge naprave v posameznih govorilnicah in skupnih operacijskih dvoranah. Istotako bodo na razpolago prostori za čakalnice, lekarne in trgovine z ranocelniškimi potrebščinami.

Goreči ribnik. O čudnem naravnem pojavu poročajo ogrski listi. Ljudje, ki so se kopali v ribniku pri Kečkemetu, so naenkrat zapazili, da se v sredi ribnika vzdigujejo modri plameni, ki so dosegli višino dveh metrov in ki so se polagoma razširili po celi vodni gladini. Prestrašeni so ljudje bežali z vode ter opazovali krasni prizor z brega. Polagoma so začeli plameni ugaševati, obenem pa je tudi upadla vodna gladina ribnika na 28 cm. Najbrže so privreli zemski plini ter prišli na površje. V odprtino, iz katere so privreli, se je natekla voda, vsled česar je voda v ribniku padla.

Muha ga je umorila. Na Francoskem je nekega podporočnika pičila muha v gornjo ustnico. Položaj bolnika se je v dveh dneh tako poslabšal, da so ga morali operirati. Do operacije pa ni prišlo, ker je že med tem umrl. Vsled pika so mu usta in goltanec tako zelo otekli, da se je zadušil.

Vinska letina obeta biti letos prav bogata. Iz vseh vinorodnih dežel prihajajo prav ugodna poročila. V Dalmaciji, Istri, na Goriškem in na Vipavskem trta tako lepo kaže, da tega niti stari ljudje ne pomnijo; pa tudi s Tirolskega, Ogrskega in Nižje-Avstrijskega prihajajo enako ugodna poročila o ugodni bodoči letošnji vinski letini. Vsled tega pa v poslednjem času padajo vinske cene. To padanje vinskih cen je pa povečal izdatno še v poslednjih dneh padli

čež, ki je jako ugodno uplival na razvitek grozdja. — Pri nas na Štajerskem trta ugodno kaže, kljub temu, da je po nekaterih krajih napravil mraz obilo škode. Vinogradniki tožijo, da se po nekod zelo močno pojavlja grozdna plesnoba. Zveplajte!

Koliko otrok umre v Avstriji. Po statističnih podatkih je umrlo l. 1909 279.540 otrok v starosti od 1 do 5 let, to je 43,26% vseh smrtnih slučajev. Dojenčkov je umrlo 196.342. V razmerju s prejšnjimi leti se je število umrlih otrok in dojenčev izdatno zvišalo. L. 1909. je bilo živorojenih 941.239. V razmerju z umrljivostjo otrok odpade pri 100 živorojenih 29,70% smrtnih slučajev. Istega leta je bilo tudi 23.857 novorojenčev. Splošni vzroki umrljivosti otrok so sledeči: vsled življenske slabosti je umrlo 21.448 otrok, na davici 8135, na oslovskem kašlju 8569, na bljuvanju 8492 itd.

Vladarji-zdržniki. Največjo zdržnost od alkohola so si postavili kot sveto dolžnost v program svojega življenja sledeči vladarji: Laški kralj Viktor Emanuel III., španski kralj Alfonz XIII., kralj švedski, Gustav IV. in bolgarski car Ferdinand I. Španski kralj pije pri največjih prireditvah le svežo studenčnico. Švedska kraljeva družina se najtopleje zavzema za protialkoholni boj. Kraljica-mati deluje že do 40 let neutrudljivo v tej smeri. Njen sin Oskar je bil še pred nedavnim predsednik protialkoholnega društva v Štokholmu. Od leta do leta se množi število mož, stoječih na krmilu posameznih držav, ki le ob redkih priložnostih uživajo opojne pijače.

Visoka izobrazba danskih kmetov. Noben narod na svetu nima tako izobraženega kmečkega stanu, kakor Dani. Danski kmetje sami so iz lastnega giba ustanovili okrog 70 ljudskih šol, v katere pohaja leto za letom okrog 10.000 kmečkih sinov in hčera. Vsaka vas ima svoj društveni dom, ki ima v veliki dvorani prostora za 600 do 800 oseb. Tu se vrše predavanja, po zimi pa tudi telovadba za mladino. Roko v roki z izobrazbo je šel tudi gospodarski razvoj in so postali kmetje imoviti.

Smešno cen, nepoplačan poskus!

Tvegajte 12 vinarjev za nakup zavoja pralnega izvlečka „Ženska hvala“! Namočite z njim perilo čez noč! Čudite se prihodnje jutro kako lahko in brez truda Vam je treba s Schichtovim milom in toplo vodo le izplakniti nesnago brez vsakega napora.

854

Loterijske številke.

Gradec:	23. julija 1913	55	70	78	16	14
Linc:	26. julija	22	61	44	84	9

MALA OZNANILA.

Pojasnila o inseratih daje upravništvo samostojno, ki priložijo znamko za 10 vin.

Proda se v večjem kraju v Sav. dolini nova, lepa enonadstropna hiša s pekarijo in prodajalno vred in vrtom. Dobro idoča obrt, brez konkurence. Ob enem se lahko kupi lepa hišna oprava. Natančnejši pogoji se izvejo pri Ivanu Zupanc v Zalcu. 935

Proda se novozidana hiša, 12 let davka prosta ob veliki cesti, v kateri je vinočeto, jako pripravno je tudi za trgovino, ker je na zelo prometnem kraju. v sredi med vasmi. Zraven je gospodarsko poslopje in precej zemljišča. Hiša je oddaljena eno uro od postaje St. Jur ob juž. žel. in ravno toliko od Dramelj. Cena se izve pri Fr. Zličarju, tajniku posojilnice v Katoškem domu v St. Jurju ob juž. žel. 936

Organist in cerkovnik želimi službe. Naslov v upravništvu. 981

Lepo posestvo! Hiša obstoji iz 5 sob, kuhinja, perilnica, vodnjaka, svinj, hlevi, klet in vrt se za 6600 K proda, 2200 K je vdeležnih. Fr. Trstenjak, Frauštandnerstr. 57 Pobrež p. Mariboru. 904

Lepo posestvo blizu Maribora obstoječe iz njiv, sadonosnikov, vinograde in gozda, hiša in gospodarsko poslopje, skupaj okoli 10 oralov, se pod lahkimi kupnimi pogoji takoj proda. Več pove August Bruderman, gostilničar pri Sv. Petru niže Maribora. 926

Lepo posestvo se proda takoj; v vasi pri cerkvi in šoli, obstoječe iz zidane hiše z velikimi prostori, veliki hlevi za živino in svinje, travniki in njive vse v ravnini se redi do 5 govedi in do 10 svinj. Kupci se naj oglašijo pri Janezu Švagan, posestniku v Studenicah pri Poljčanah. Ravno tam v vasi se tudi manjše posestvo proda. Posloplja zidana. Redi se lahko 1 krava. 927

Parna mlatilnica to je: lokomobil z 5 konjskimi močmi še kakor nov in mlatilni stroj dobro ohranjen, ki zmlati na dan do 180 drevenk pšenice, rabljen a dobro ohranjen, tako da zasluži v eni mlatilni dobi do 300 drevenk zrnja, ter se splača gotovo v treh v ugodnem slučaju že v dveh letih, se proda po ceni in ugodnimi pogoji. Primeren bi bil za katero izmed občin na Dravskem polju. Ta mlatilni stroj je videti vsak dan zdaj o mlatitvi pri delu; izplačilo tudi na večletne obroke. Lastnika pove upravništvo. 914

Več jeklenih pljuvov, najboljše sestave, ima izdelovatelj pljuvov v Orehovi vasi. 929

Iščem dobro idočo pekarijo v najem ali za kupiti. Naslov pod „Sreča“ pošto ležeče, Maribor.

Na prodaj je lepo posestvo s približno 4 orali zemlje: 3 njive, travnik, gozd, vinograd, hiša in gospodarsko poslopje, za 6 tisoč kron. Četrť ure od cerkve: Proda: Marija Hržič, Senožki vrh št. 41, Velika Nedelja. 933

Lepo veleposestvo

v župniji Hoče, meri blizu 100 oralov najlepše rodovitne zemlje, se radi družinskih razmer skupno ali na več delov (na posestvu je več hiš) po ceni proda. Kupec dobi vso mnogoštevno živino, stroje kakor vse izborno urejene premičnine. Na posestvu je krog 40 oralov lepega polnega gozda in krasen travnik. Ker je posestvo zelo dobičkano, bi bilo zelo priporočati, da bi to posestvo, ki leži v neposredni bližini Maribora, zanimalo slovenske kupce, kateri imajo prednost. Kupci se naj obrnejo na upravništvo Sl. Gosp. pod naslovom „Slovensko veleposestvo“ št. 867.

Jabolčnica prav domača se nadomesti v sedanji veliki stiski najboljše z popolnoma naravnim sredstvom „Muskatin“.

Muskatin je zlahka naravni preparat za napravo dobre domače pijače.

Muskatina nareta pijača daje moč poživiti in krepča živce.

Muskatin se vsak dan po pošti in vlaku po povzetju pošilja.

Muskatina narejena pijača stane liter 4—5 vinarjev. 937

Muskatin se dobi samo v glavni zalogi Iv. Andraschitz, Maribor, Koroška ulica.

HENRIK MATIČ

--- CELJE ---

Kolodvorska ul. 7

priporoča svojo obilno in vedno svežo zalogo

špecerijskega blaga

posebno kave

od najcenejše do najfinejše vrste, vedno sveže žgano, ter po znižanih cenah od svetovnoznane trdke

kave in čaja

JULIJ MEINL

DUNAJ. 851

Lepo posestvo (hiša z dvema sobama, kuhinjo itd., 2 svinjska hleva, vrt in nekaj zemlje pri hiši) se po ceni proda. Pobrežje pri Mariboru, Damgasse 43. 865

Kuharica srednje starosti išče službo v kakem župnišču. Zvečbana v gospodinjstvu, kuhinji in šivanju. Sodeluje tudi pri društvenih prireditvah in organizacijah deklet. Službo lahko takoj nastopi. Ponudbe na naslov „Slovenka“ na upravništvo pod št. 896.

Dobrodoča trgovina z mešanim blagom in deželni pridelki in gostilna za okrajno cesto z njivo, travnikom, zelenjadnim, sadnim in senčnim vrtom, edina sredi velike vasi, dve minuti od kolodvora in 10 minut od velikega premogovnika oddaljena se pod ugodnimi pogoji proda. Gotovine je treba 8 do 10 tisoč kron. Naslov pri upravništvu.

Učenca sprejme takoj Anton Kolarič, kovač in podkovski mojster Zabjek pri Ptujju. 924

Priden učenec iz stroge hiše se sprejme takoj za mesarsko obrt pri A. Vaupotiču, gostilničarju in mesarju v Ljutomeru. 925

Hranilnica in posojilnica v St. Janžu na Dravskem polju je zvišala obrestno mero tako, da daje posojila po 6%, hranilne vloge pa obrestuje po 5%. 920

Učenca sprejme Matija Hočevar, ključavničarski mojster na Ragoznici pri Ptujju. 923

Lepo posestvo v Svecini, 13 oralov zemlje in sicer 2 orala gozda, tri četrt oralu vinograda, 3 in pol oralu njive, drugo sadonosnik, travniki se proda za 10.600 kron. Več pove Janez Fluher, Cirnga, Svecina, Zg. Sv. Kungota. 922

Sprejme se priden mesarski učenec od 15—18 let star, iz dobre hiše, z dobrim šolskim spričevalom pri dobri postrežbi, ter z majhno mesečno plačo, katera se poviša po pridnosti, pri Tomažu Ahatz, mesarju, Velikovec, Koroško. 895

Mlin! na tri tečaje s stanovanjem se takoj odda v najem, več pove g. B. Režabek, Konjice. 917

Priden čevljarski učenec se sprejme takoj s prosto hrano in stanovanjem pri Francu Kovač, Lazarettgasse 13, Gradec. 921

Učenec se takoj sprejme v trgovini mešanega blaga pri J. Sorko na Bregu pri Ptujju. 910

Hiša na prodaj. V Mariboru, blizu cerkve svete Magdalene se proda enonadstropna hiša s šestimi sobami, verandom, vodovodom, velikim vrtom, dvorom in sadnim drevjem. Več se izve v Mariboru, Poberška cesta 15. 907

Lepo posestvo z lepim sadonosnikom, njivo, 3 četrt ure od Maribora, se po nizki ceni proda. Vpraša se pri g. J. Senekar, posestniku v Krčevini št. 43 pri Mariboru. 908

Krepek in priden mlinarski učenec se takoj proti mesečnemu plačilu in celotni oskrbi sprejme v umetnem mlinu Janeza Böhm v Framu. 912

Štefan Kaufman

trgovina z železnino

v Radgoni

priporoča najboljše ocelne, kose in srpe,

pravo štajersko železo po najnižji ceni in solidni postrežbi. 393

Maksimilijan Poberaj

mestni stavbeni mojster

Maribor, Tegethoffpl. 3

se priporoča za vsa

stavbena dela nova

in stara, strešno kritje,

betonska dola, izdelavo načrtov in

proračunov. Vse točno in po nizkih cenah.

Proda se pri Sv. Barbari v Halozah ob okrajni cesti skoraj nova z opeko zidana hiša z tremi sobami, eno kuhinjo, 1 pivnico, blizu hiše veliko gospodarsko poslopje z opeko krito, obstoječe iz 1 sobe za hlapca, svinjske kuhinje, svinjakov, hlev za 3 konje in 4 krave, skednja, listnjaka, drvarnice, ute za vozove in prtilične kleti. Pri hiši je tri orale posestva, obstoječega iz vrta za sočivje, sadonosnika, vinograda in njive. Hiša je jako primerna za kakega duhovnika-penzionista, ker leži eno minuto od župne cerkve na zdravem kraju. Cena se izve pri lastniku Cirkuljane, št. 25, Sv. Barbara v Halozah. 901

Ker se odtegnem javnemu življenju, prodam **nadstropno hišo** z vsem špecerijskim blagom, poslopji, sadnim in zeliščnim vrtom za 20 tisoč kron. Zelo dober prostor. Več pove upravništvo. 878

Lepa posestva se prodajo in sicer kakoršno kdo hoče. Cena je od 8000 kron naprej do 50.000 kron, povsod vsega dovolj. Oglašiti se je pri Matiju Žižek v Kamnici pri Mariboru. 8

Učenec pošten in pridnih staršev, ki ima veselje do trgovine, obeh jezikov zmožen, sprejme takoj Rudolf Dergan, trgovec, Laški trg. 888

Veče in poljudno spisana knjiga „**Konserviranje sadja in vsakojake povrtnine za domačo uporabo**“ je ravnokar izšla v tretji, povečani izdaji. Cena 1 K, s poštnino 10 v. več. Dobi se pri Jos. Zupanc, dež vinarški instruktor v Ptujju. 894

Vsem gospodinjam!

Ako želite kupiti dobro in sveže špecerijske blago in vse vrste semen po zelo nizkih cenah, potem pojdite samo v že nad 40 let obstoječo trgovino s špecerijskim blagom in semeni **Ivana Sirk v Mariboru, rotovž, Glavni trg.** 611

Dobrodoča gostilna z šest orali dobre zemlje se pod ugodnimi pogoji zaradi bolezni gospodarja proda. Vpraša se pri J. Kunčič gostilničarju v Sl. Bistrici. 852

Veče zastopnike, ki bi obiskovali zasebne odjemalce, išče proti visoki proviziji tovarna za sukno. Nemško pisane ponudbe naj se pošiljajo na sledeči naslov: Postfach Nr. 11, Mnichovo (München-grätz) Češko. 799

Lepo posestvo v Mariboru, pripravno za vsako obrt z lepim vrtom in njivo z večjimi stanovanji se pod jako ugodnimi pogoji takoj proda. Več se izve pri lastniku, Maribor, Khislgasse 3. Prvo nadstropje. 814

Družinske hiše

novozidane, 6 minut od glavnega kolodvora v Mariboru se pod ugodnimi pogoji prodajo. Vpraša se pri g. Maček, Kričevina pri Mariboru št. 187. 419

Išče se mizarski pomočnik in učenec. Franc Edelstein, mizarski mojster, Kaiserstrasse 18. 486

Samostan v Studenicah pri Poljčanah sprejme takoj treznega, zvestega kočijaža ali hlapca za konje. 940

Izprašan mašinist obenem kurjač išče službe. Razume vsa popravila elektrike in motorje. Cenjene ponudbe pod „mašinist“ na upravništvo tega lista. 939

Sprejme se viničar s 1. nov. Redi si lahko svojo živino. Prednost ima, kateri zna ravnati z žago ob vodi. Blaž Urbas, Slemen, Selnica ob Dravi. 847

Krasno posestvo, 14 oralov travnikov, njive, sadonosnik, 3 stavbeni prostori, je na prodaj v Rušah pri Mariboru. Naslov pove upravništvo. 949

Hiša na prodaj, deset minut od postaje, 1100 kron je posojilnice. Cena 4400 K. Vpraša se v Hotinji vasi 50 pri Mariboru. 946

Popolnoma nov mlin za sadje, kakor tudi preša, stroj za rezanje krme, parilnik za krmo, se za polovično ceno proda. Vpraša se v špecerijski trgovini, Maribor, Tegethofova cesta 19. 948

Kuharica za župnišče išče službe. Več v upravništvu. 896

Po ceni se radi smrti proda lepa družinska hiša, pripravna posebno za penzioniste. Velik zelenjadni vrt, pripraven tudi za stavbene prostore ob državni cesti blizu Drave. Več pove Keberl Marija, Maribor, Koroška cesta 114. 941

Pekovski učenec

se takoj sprejme pri Ivanu Turčič pekovski mojster v Göttingu pri Gradcu. 943

Priden učenec se sprejme takoj v trgovini z mešanim blagom in semeni M. Berdajs, Maribor. 942

Čevljarski pomočnik

se takoj sprejme za kmečko delo.

Peter Hriberšek, čevljar v St. Petru v Savinjski dolini. 944

Voz z 11 cm širokimi kolesi, za par težkih konjev, jako trpežen, je na prodaj pri posestniku Jožetu Klinc na Bregu, p. Konjice. Cena 360 kron. 953

Krojaški pomočnik išče stalno delo pri krojaškem mojstru. Naslov se prosi pod D. D. Sv. Barbara pri Mariboru, pošto ležeče. 951

Papirnatih tipič kot nadomestilo železnih topičev, dovoljuje vsakomur streljanje ob raznovrstnih slavnostih. Počijo močnejše nego železni ter so neodvisni od vsacega vremena in so popolnoma varni. Komad stane samo 40 vin.; najmanjše naročilo 25 kom. Ceniki zastoj. Naročila sprejema Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slov. gor. 956

Pri sv. Danielu v Razboru pri Slovenjgradu se sprejme **cerkovnik in organist**. Plača: gotovina, zbirca, zaslužnina pri g. župniku 400 K in prosto stanovanje. Prošnje naj se pošljejo po župnijskem uradu na tukajšnji župnijski urad ali pa se osebno prinesejo. Cerkv. predstojništvo. 958

Dobrodoča trgovina blizu farne cerkve večje župnije, se da s trgovinsko opravo za manufakturno in špecerijsko blago takoj v najem. Več se izve pri načelnstvu branilnice in posojilnice v St. Ilju pod Turjakom, pošta Mislinja, Štajersko. 954

Iščem 16 ali 17 letno dekle, lepega in poštenega vedenja k 3 letnemu dekletcu, ter za lahka hišna opravila. Plača po dogovoru. Ponudbe na J. Kurboš, tajnik posojilnice, Sv. Lenart v Slov. ger. 950

Praktične domače mline, novi benzin motor s tremi konjskimi silami se po ceni proda. Prevzamemo se vsa popravila motorjev in strojev. Karol Sinkovič, ključavničar, Maribor (grad). 950

Petrolin

voda za lase

upliva gotovo proti izpadanju las in luskinam

pospešuje novo rast lasi in brk, in služi za splošno gojenje las. Uradno preiskušeno in od zdravnikov priporočano. Na tisoče atestov od zdravnikov in lajkov. Steklenica K 3— in K 1'50. Pristno le od trdke: P. Schmidbauerjev nasl., Solnohrad. — Perol-lasno olje za drobeče lasi K 1'— Se dobi večinoma v vseh lekarnah in drožerijah.

P. Schmidbauerje v naslednik, kemični laboratorij Solnohrad. Bahnhofstrasse 29.

Dobi se: v Mariboru v lekarni König, drožerijah K. Wolf, M. Wolf-ram; v Celju: O. Schwarzl in dr.; v Radgoni: Max Leyrer, lekarna.

Zahvala.

Povodom smrti naše preblage, ljubljene mamice, ozir. sestre, svakinje in tete, gospe

Klotilde Aparnik roj. Tramšek

učiteljve vdove in učiteljice ročnih del na Vidmu,

izrekamo najsrčnejšo zahvalo vsem blagim gospe in gospodičnam videmskim za vso ljubeznjivost, katero so izkazale rajni tekom njene dolgotrajne, težke bolezni, kakor tudi za skrb in trud ob priliki njene smrti, osobito pa preblagi, dobrošreni in požrtvovalni hišni posestniki, gospej Mariji Juvančič, katera je rajni ves čas bivanja v njeni hiši na tako ljubeznivo in požrtvovalno način postregla v vseh slučajih, jo tolažila in ji pomagala, kjer koli je bilo treba. Bog ji naj povrne tisočero to ljubav!

Nadalje se iskreno zahvaljujemo velečastiti domači duhovščini za dušno tolažbo, kakor tudi veleč. sosednjim gg. duhovnikom, ki so kot znanci in prijatelji rajnike in njenih sorodnikov spremili rajnko k zadnjemu počitku.

Najtoplejšo zahvalo naj prejme tudi na tem mestu veleč. g. dolski župnik Alojzij Šoba za njegov ganljiv in pomemben govor v cerkvi, kakor tudi blagi g. J. Knapič, nadučitelj videmski, za njegov lep, tolažilen nagrobni govor.

Istotako najprisernejša zahvala cenj. domačemu učiteljstvu, kakor tudi vsem gospe in gospodičnam učiteljicam in gg. učiteljem brežiško-sevniškega okraja, videmski požarni brambi, darovalcem krasnih vencev, Videmčanom, Krčanom, Rajhenburčanom in vsem drugim, ki so od blizu in daleč prihiteli, da izkažejo pokojnici zadnjo čast. — Slednjic se zahvaljujemo še vsem tistim, ki so povodom smrti naše sorodnice izrekli svoje sožalje.

Videm, 24. julija 1913. Gojmir Aparnik, sin. Zalujoče rodbine: Tramšekova, Prosatova, Kosarjeva, Pečnikova in Gajšekova. 945

Pozor! Svoji k svojim! Pozor!

Nova slovenska manufakturna trgovina v Ptujju!

Čenjenemu občinstvu dajem uljudno na znanje, da sem odprl 2. avg. t. l. novo manufakturno trgovino v **Ptujju tih pošte**.

Nudil bodem cenj. odjemalcem samo novo blago, kakor veliko izbiro **modernih štofov** za moške in ženske obleke, **hlačvine, satene, druke, ripse**, vsakovrstnega pisanege in belega **platna za perilo**. Nadalje naznamim tudi cenj. odjemalcem, da dobim za jesen in zimo samo **nove lodne** za moške, ter „**damentuhe**“ za ženske obleke, **porhate** vsake vrste, **štrikane robece, srajce** itd.

Dobilo se bode pri meni tudi **gotovo perilo** in sicer razne **moške srajce, spodnje hlače, ovratnike, manšete, kravate**, kakor tudi **fine klotaste in drukane odevje, konjske koce, dežnike** in sploh vse, kar spada v manufakturno trgovino. — **Postrežba bo točna in solidna.** Za obilen obisk se priporoča narodni trgovec

Alojz Brenčič.

952

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s oševno obrezo in priveznim nastavkom.

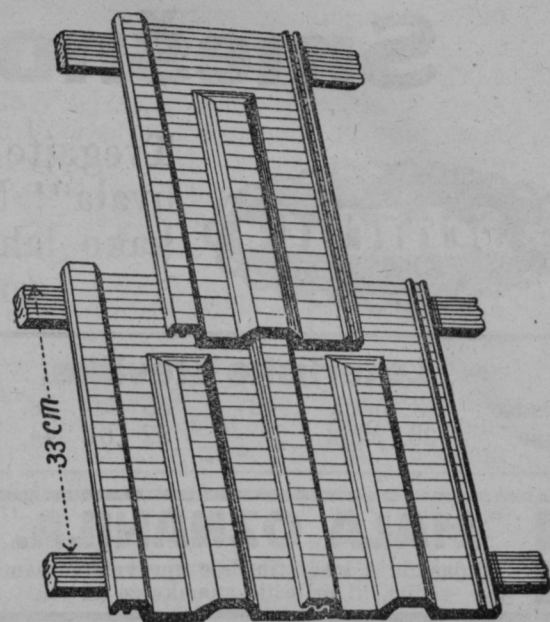
Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami.

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

698

Spretni zastopniki se sprejmejo.

Hamburg-Amerika Linie

Generalna agentura za Štajersko
Murplatz 3 **Gradec** Murplatz 3
Najhitrejša zveza Gradec-New-York v 8 dneh. 4 parniški razr.
Izvrstna hrana, oskrba in postrežba.
Tedensko 3-4 vožnje iz Hamburga.

Prihodnji parniki:

- »Pretoria« 2. avgusta, »Amerika« 7. avgusta,
- »President Grant« 9. avgusta, »President Lincoln« 14. avgusta,
- »Kaiserin Auguste Viktoria« 16. avgusta, »Graf Waldersee« 19. avgusta,
- »Imperator« 20. avgusta, 930

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolajni ::
Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in reknavscente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izboron okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcelona.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra 4 K 2.60 in 445 po 1 liter 4 K 4.80.

Meoga priznalna pisma pričajo o izborni kakovosti

balzama proti protinu in revmatizmu,

zdravila ki ga izdeluje lekarnar Sirak. Izvrstno sredstvo proti vsaki vrsti protinu in revmatizmu, izpahom, trganju v bedru itd. Izvirne steklenice po K 1.50 se dobijo v lekarni »pri angelju varihu«, M. A. Sirak v Mariboru, Tegetthoffova ulica 33. Dnevno razpošiljanje po pošti. 767

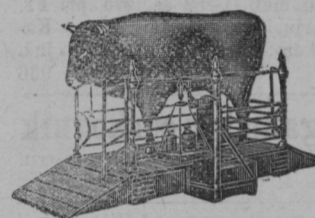
J. Fauland v Ptuj

trgovina z manufakturnim blagom se vsem priporoča. 576

Prva slovenska izdelovalnica mostnih, živinskih in drugih tehtnic za trgovino in obrt, stav. in umet. ključavničarstvo

Ivan Rebek
Celje, Poljska ulica št. 14

priloga svoje tehtnice. Ilustrovani cenik na razpolago brezplačno in franko. 798
Sprejem tudi vsakovrstna popravila tehtnic in utež.

F. Prull mestna lekarna pri c. kr. orlu MARIBOR

Glavni trg št. 15 poleg mestne hiše.

Kapljice za svinje proti rdečici je izvstno zdravilo. Gotovo pomaga, že bolani svinji se lahko daje 3krat na dan ena mala žlica. Cena 1 steklenice 1 K.

Gospod A. H., Sv. Križ piše:

Hvala Vam za priposlano zdravilo: Svinjske kapljice za rdečico: Uspeh vrlo povoljni!

Gospod Janez K. piše:

Prav dobro pomagalo!

Nadalje priporočam:

Kapljice za želodčni krč: Stane 1 steklenica samo 50 vin.

Žganje proti trganju: Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zgloboh in udih. Cena 1 K.

F. Prull mestna lekarna pri c. kr. orlu MARIBOR, Glavni trg št. 15.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno.

(Jamstvo 3 leta.)

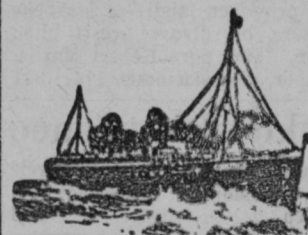
- 14 karatni zlati prstani 4.-
- 14 karatne zlate ure za gospode 40.-
- Srebrne ure . . . . . K 6.50
- Srebrne ure s 6 srebrnimi pokrovi 9.50
- Pristne tula ure dvojno pokrovo 13.-
- Ploščnate ure iz kovine 6.-
- Srebrni pancir-verižice 2.-
- 14 karatne zlate verižice 20.-
- Amerikanske zlate double-ure 10.-
- Goldin Roskopf ure 4.-
- Prave železničarske Roskopf-patent. Prava nikeln. točno na min. idoče . . . . . K 5.-
- 14 karatne zlate ženske ure 19.-
- Viseče stenske ure na nihala 10.80
- Kuhinjske ure 2.40
- Budilke 3.-
- Budilke z dvojnimi zvoncem 9.50

A. Kiffman, Maribor M. 49

Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Darujte za Slov. Stražo!

Samo 5 dni vozijo brzoparniki francoske prekomorske družbe iz

Havre v Newyork

najkraj. in najhit. vožnja.

Veljavne vozne listke (Šifkarte) za potnike v Ameriko in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubljana
konces. potovalna pisarna Dunajska cesta 18
v hiši Kmetske posojilnice, nasproti znane gostilne „Figabirt“. 375

SMRT

podganam in mišim po neprekosljivem zatiralnem sredstvu

„FRANKO“

skatljica 60 vin. Za ljudi in domače živali neškodljivo! Koncesionirana „Adler“ drožerija Mag. Pharm. **Karo! WOLF**, MARIBOR, Gosposka ulica št. 17.

Nagrobni spomeniki!

Častiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporoča svoje bogato zalogo kamnoseškega dela, kot nagrobnih spomenikov v najlepši izpeljavi iz marmorja, granita itd

Franc Koban,

kamnosek, Račje (Kranichsfeld) Štajersko. 883

Posojilnica v Mariboru (Narodni dom)

razpisuje za šolsko leto 1913/14 podpore za obisk:

1. C. kr. državne obrtne šole v Ljubljani v znesku K 300—;
2. Slovenske trgovske šole v Ljubljani v znesku K 280—;
3. Kmetijske šole v Št. Jurju ob juž. žel. v znesku K 280—;

Prošnje, opremljene s krstnim listom, šolskim in ubožnim spsičevalom, je vložiti do **15. avgusta** t. l. v pisarni posojilnice.

Oziralno se bode v prvi vrsti na prošnje iz okraja Maribor. 918

Načelstvo.